

Gymnázium Dr. J. Pekaře Mladá Boleslav

Maturitní práce

WIKIPEDIE

Předmět: Informatika a výpočetní technika

Datum a rok odevzdání:

28. 3. 2012

Jméno a příjmení:

Michal BĚLKA

Ročník: **8.0**

Počet stran: **36**

Počet příloh: **2**

Prohlašuji, že jsem tuto maturitní práci vypracoval samostatně a v seznamu použité bibliografie a pramenů uvedl veškerou použitou literaturu, internetové a další informační zdroje.

V Mladé Boleslavi dne 28. března 2012

Michal Bělka

Bělka /2

Autor této maturitní práce by touto cestou rád vyjádřil své poděkování paní profesorce Ing. Renatě Bonhardové, vedoucí práce, a to zejména za přijetí tohoto nepříliš tradičního tématu. Děkuji rovněž za věnovaný čas a poskytnutou podporu.

Mé poděkování si zaslouží také členové komunity české Wikipedie, jež mi byli nápomocni během tvorby encyklopedického článku či hlasovali pro jeho přijetí mezi Nejlepší články české Wikipedie. V této oblasti děkuji zejména uživateli Utar a slečně K123456, kteří mi poskytli řadu užitečných rad během recenzního řízení, a Podzemníkovi, jenž mi byl nápomocen v záležitosti uvolnění fotografií z mladoboleslavského divadla.

V neposlední řadě pak děkuji panu Mgr. Františku Skřípkovi, řediteli Městského divadla Mladá Boleslav, za vstřícnost a ochotu, s níž svolil k uvolnění fotografií z inscenací MDMB pod svobodnou licenci, poskytl cenné postřehy k samotnému obsahu článku a doporučil odbornou literaturu.

Obsah

1. ÚVOD.....	6
2. CO JE TO WIKIPEDIE.....	7
2.1 POČÁTKY „WIKI“ WEBŮ A WIKIPEDIE SAMOTNÉ.....	8
2.1.1 Založení české Wikipedie.....	9
2.2 WIKIPEDIE V SOUČASNOSTI.....	10
2.2.1 Porovnání české a anglické Wikipedie (2011).....	10
2.3 NADACE WIKIMEDIA A SPŘÍZNĚNÉ ORGANIZACE.....	11
2.3.1 Wikimedia Česká republika.....	11
2.4 SESTERSKÉ PROJEKTY WIKIPEDIE.....	12
3. WIKIPEDIE PO TECHNICKÉ STRÁNCE.....	13
3.1 ČTENÍ ČLÁNKU A DOPLŇKOVÝCH INFORMACÍ.....	14
3.2 EDITACE ČLÁNKU.....	15
3.2.1 Wikisyntaxe pro formátování textu.....	16
3.2.2 Interní odkazy.....	17
3.2.3 Vkládání obrázků.....	18
3.2.4 Šablony a jejich použití.....	19
4. OBSAH WIKIPEDIE.....	20
4.1 LICENČNÍ POLITIKA WIKIPEDIE.....	21
4.2 KVALITA A VĚROHODNOST ČLÁNKŮ.....	23
5. WIKIPEDIE VE ŠKOLE.....	23
5.1 VYUŽÍVÁNÍ INFORMACÍ Z WIKIPEDIE.....	24
5.2 VÝUKA CIZÍCH JAZYKŮ S WIKIPEDIÍ.....	24
5.3 TVORBA WIKIPEDIE VE ŠKOLE.....	25
6. JAK VYTVOŘIT KVALITNÍ ČLÁNEK.....	26
6.1 VÝBĚR TÉMATU A ZÍSKÁNÍ ZDROJŮ.....	26
6.2 NÁZEV A OSNOVA.....	27
6.3 ENCYKLOPEDICKÝ TEXT.....	28
6.3.1 Interní odkazy.....	29
6.4 ÚVOD ČLÁNKU.....	29
6.5 ZÁVĚREČNÉ SEKCE, ZDROJE A REFERENCE.....	29
6.6 OBRÁZKY V ČLÁNKU.....	30
6.7 NAVIGAČNÍ A INFORMAČNÍ ŠABLONY.....	31
6.8 ZPĚTNÁ VAZBA.....	32

7. ZÁVĚR	33
8. POUŽITÉ ZDROJE.....	34
8.1 BIBLIOGRAFIE	34
8.2 INTERNETOVÉ ZDROJE	34
9. SEZNAM OBRÁZKŮ.....	36
9.1 LICENČNÍ ÚDAJE K OBRÁZKŮM	36
10. SEZNAM TABULEK	36
11. SEZNAM GRAFŮ.....	36
PŘÍLOHA 1: STATISTIKA WIKIPEDIE V AJ A ČJ	37
PŘÍLOHA 2: ENCYKLOPEDICKÝ ČLÁNEK.....	38

1. Úvod

Pojem „Wikipedie“ je celosvětově velice dobře známý. Označuje obrovský internetový projekt mnohojazyčné otevřené encyklopedie, na jejímž obsahu se může podílet každý, kdo má zájem. Tvorba článků, zlepšování jejich kvality i kontrola obsahu Wikipedie je dobrovolnou činností, kterou zdarma vykonává více než 100 000 přispěvatelů ve 270 jazykových verzích Wikipedie a 9 sesterských projektech, jež provozuje nezisková organizace Wikimedia Foundation se sídlem v americkém San Franciscu.

Cílem této práce je seznámit čtenáře s projektem Wikipedie, jeho historií a současností. V úvodních kapitolách se proto bude věnovat vzniku svobodné encyklopedie a její hlavní myšlence, tedy šíření volně dostupných vědomostí. Zvláštní důraz bude přitom věnován pozici české verze Wikipedie a opomenuty nezůstanou ani její sesterské projekty.

Protože projekt Wikipedie je založen na práci mnoha dobrovolníků a jedinou podmínkou pro jejich zapojení do práce na vznikající databázi vědomostí je přístup k internetu, budou se následující kapitoly věnovat používání Wikipedie v praxi, a to s důrazem na její editaci a rozšiřování jejího obsahu. Čtenář bude seznámen jednak s technickým řešením fungování projektu, ale také se zažitými zvyklostmi a pravidly pro tvorbu, přebírání a využívání obsahu projektů nadace Wikimedia. Vzhledem k charakteru maturitní práce se pak celá jedna kapitola věnuje využití zmíněných projektů ve školním prostředí, zejména pak možnému přínosu tvorby encyklopedických článků jako součásti výukového procesu.

Ve světle výše nastíněné myšlenky považuje autor tohoto textu za logické, aby se v závěru maturitní práce objevil praktický návod na vytvoření kvalitního encyklopedického článku v prostředí Wikipedie. Jeho cílem je zastřešení předchozích kapitol, jež se tématu Wikipedie věnují spíše obecně, do komplexního a praktického průvodce prací v popisovaném prostředí. Celá tato kapitola vychází z praktických zkušeností autora, které získal během tvorby encyklopedického článku o Městském divadle Mladá Boleslav.

Očekávaným výsledkem této maturitní práce je jednak rozšíření Wikipedie o kvalitně zpracovaný článek regionálního zaměření, zejména však představení tohoto projektu v prostředí Gymnázia Dr. Josefa Pekaře a nastínění možností, jak by bylo možné projekty Wikimedia využít ke zkvalitnění zdejšího výukového procesu.

2. Co je to Wikipedie

Wikipedie je *svobodná* internetová encyklopedie, kterou v reálném čase tvoří dobrovolníci ze všech zemí světa. Slovo „svobodná“ lze v této definici chápat v několika různých významech. Může jít o otevřenost encyklopedie všem čtenářům i editorům (každý uživatel internetu má možnost obsah Wikipedie číst a podílet se na jeho tvorbě), případně o volné licenci, pod kterou je veškerý její obsah zveřejněný. V neposlední řadě odkazuje na nezávislost Wikipedie provozované neziskovou organizací a financované ze sponzorských darů a veřejných sbírek bez potřeby zobrazování reklamy.

„Představte si svět, ve kterém má každý jedinec na planetě volný přístup k veškerým vědomostem lidstva.“¹ Tak zní motto, které vystihuje cíle Wikipedie a jejích sesterských projektů. Z tohoto motto vyplývá hlavní cíl, který si projekt Wikipedie klade. Je jím vytvoření souhrnu všech lidských znalostí, k němuž bude moci kdokoli svobodně přistupovat, nadále do něj přispívat a bez omezení zpracovávat zde získané informace. Wikipedie se věnuje bez omezení všem tématům, neboť každý jednotlivý uživatel může přispívat články z oblasti, o níž se sám zajímá. Nepůsobí-li na konkrétní jazykové verzi encyklopedie aktuálně žádný uživatel zajímavící se o určitou oblast lidského vědění, mohou se články na taková témata přebrat z jiné verze Wikipedie prostřednictvím překladu. Proto nabízí Wikipedie různorodý encyklopedický obsah ze všech oblastí, ačkoli množství a kvalita takových článků se samozřejmě liší v závislosti na počtu, vědomostech a aktivitě editorů, kteří se daným oblastem na konkrétní jazykové verzi Wikipedie věnují.

Tvorba encyklopedického obsahu Wikipedie je založena na spolupráci mnoha autorů, kteří se na tvorbě a vylepšování článků společně podílí. Každý má právo opravit chybu v článku, doplnit do něj informace, přepsat problematické pasáže či diskutovat s autorem článku (případně dalšími wikipedisty²) o změnách, kterými by podle něj měl článek projít. Komunita každé jazykové verze Wikipedie také sama rozhoduje o interních pravidlech, standardech pro hodnocení kvality článků, vlastních projektech, řešení sporů či jmenování důvěryhodných uživatelů, kterým svěří rozšířená technická oprávnění pro správu Wikipedie (blokování uživatelů, mazání a zamykání stránek a další pravomoci).

---

¹ Originální znění: „Imagine a world in which every single person on the planet is given free access to the sum of all human knowledge.“ (zdroj: Wikimedia Foundation annual report 2009–2010)

² Termínem „wikipedista“ (v angličtině „wikipedian“) se označuje uživatel Wikipedie, který se aktivně zapojuje do procesu tvorby encyklopedického obsahu, případně do diskuzí o heslech a samotném fungování Wikipedie.

2.1 Počátky „wiki“ webů a Wikipedie samotné

První webovou stránku fungující na principu „wiki“ vytvořil v roce 1995 programátor Ward Cunningham. Název tohoto typu webových aplikací pochází z havajského výrazu „wiki“, který znamená „rychlý“. Princip „wiki“ webů spočívá v možnosti úpravy obsahu stránky prostřednictvím integrovaného textového editoru, přičemž úpravy textu se po jeho uložení okamžitě projeví na podobě upravované stránky. Editor obvykle využívá standardní HTML syntaxi, případně její zjednodušenou formu, kdy jsou namísto klasických formátovacích příkazů používána např. interpunkční znaménka. První Cunninghamova webová aplikace na principu „wiki“ stále funguje a obsahuje například návštěvní knihu, do níž se mohou návštěvníci zapisovat (viz obrázek 1).³ Záznamy jsou v seznamu řazeny po měsících, každý měsíc přibývá několik desítek nově zapsaných návštěvníků.

Obrázek 1: První webová stránka na principu „wiki“

V lednu 2001 založil americký internetový podnikatel Jimmy Wales společně s filozofem Larry Sangerem otevřenou encyklopedii s názvem Wikipedia. Jejich původním projektem byla internetová encyklopedie Nupedia, jejíž editace neměla být přístupná každému uživateli, nýbrž pouze dobrovolníkům z řad odborníků, jejichž články po uložení procházely recenzním řízením. Jejich projekt však skončil neúspěchem, po třech letech provozu v březnu 2003 ukončila Nupedia svou činnost s pouhými 24 dokončenými články v databázi. Wikipedie se od neúspěšného projektu encyklopedie Nupedia liší právě tím, že umožňuje každému návštěvníkovi upravovat a rozšiřovat její obsah. Po uvedení do provozu se rychle utvořila skupina dobrovolníků, kteří během prvního měsíce společně vytvořili 1000 článků.

Postupem času se komunita wikipedistů rozšířila, vedle anglické Wikipedie začaly vznikat i další jazykové verze a počet článků rapidně rostl. V roce 2004 bylo již v provozu 160 jazykových verzí encyklopedie s celkovým počtem 1,2 milionu článků (z toho jednu třetinu tvořil obsah anglické Wikipedie). V té době se již začaly projevovat slabé stránky webových aplikací provozovaných na principu „wiki“ spočívající v možnosti editace

³ Návštěvní kniha je dostupná na adrese <http://c2.com/cgi/wiki?RecentVisitors>.

obsahu článků všemi návštěvníky (například během příprav na prezidentské volby ve Spojených státech amerických nestíhali administrátoři anglické Wikipedie odstraňovat nevhodné editace článků o kandidátech G. W. Bushovi a J. Kerryemu, což vedlo k nutnosti tyto články „uzamknout“ a zabránit tak jejich upravování). I přes podobné komplikace však počet článků i jazykových verzí stále roste.

2.1.1 Založení české Wikipedie

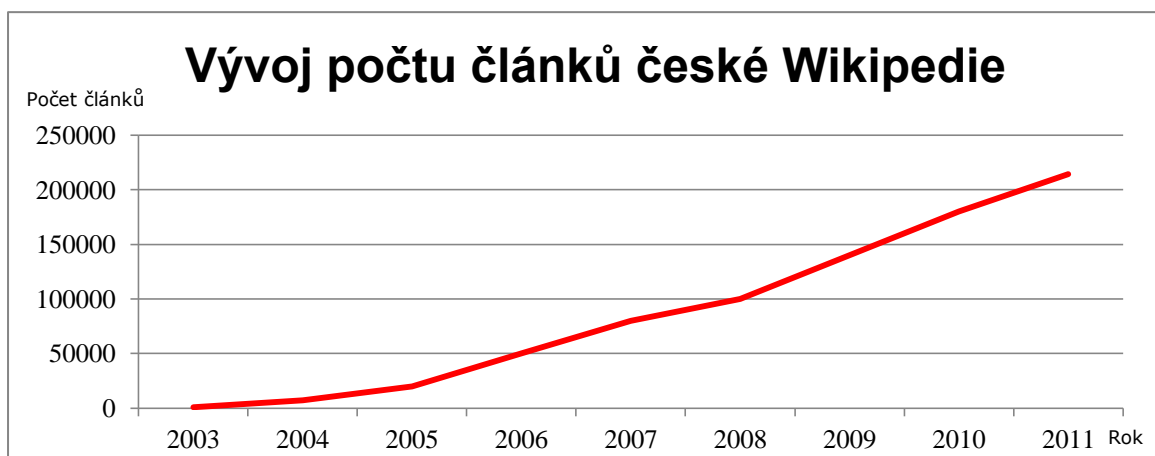
Česká jazyková verze Wikipedie byla založena 3. května 2002 českým esperantistou Miroslavem Malovcem, který se stal také jejím prvním správcem. V době založení české Wikipedie byly všechny jazykové verze provozovány na serverech se starším softwarem UseMod, proto se původní obsah encyklopedie nezachoval. První dochovanou editací na české Wikipedii

Obrázek 2: Původní podoba hlavní strany

je založení hlavní strany, kterou Malovec 11. listopadu 2002 (po přechodu Wikipedie na současný software MediaWiki) zkopíroval z původního systému. Česká Wikipedie v té době obsahovala jen několik článků a nefungovalo na ní korektní zobrazování znaků s diakritikou, což bylo také tématem, o němž se na nově založené hlavní straně psalo (viz obrázek 2). Encyklopedický obsah se nerozvíjel příliš rychle, první tisícovku článků měla česká Wikipedie až v říjnu 2003. V následujících letech byl již nárůst rychlejší, jak dokládá následující graf.

Graf 1: Vývoj počtu článků české Wikipedie

2.2 Wikipedie v současnosti

K roku 2011 funguje Wikipedie ve 270 jazykových mutacích, z nichž některé obsahují pouhých několik desítek článků a mají tak spíše symbolický význam. Výroční zpráva nadace Wikimedia, jež Wikipedii a její sesterské projekty provozuje, uvádí ke konci března 2011 celkem 17,9 milionů článků napříč všemi jazykovými verzemi, přičemž každý den k tomuto datu přibývalo v průměru 7 688 nových článků. Během jednoho roku (od července 2009 do června 2010) provedli uživatelé zhruba 138 milionů editací. Webové stránky projektů nadace Wikimedia navštívilo 414 milionů unikátních uživatelů a průměrný počet zobrazených stránek za jeden kalendářní měsíc byl 12 miliard. Tyto statistiky činí z Wikipedie pátý nejnavštěvovanější web na světě.

Zdaleka největší podíl na počtu encyklopedických článků má anglická verze Wikipedie, což je dáno zejména velkým počtem anglicky hovořících uživatelů internetu.⁴ Z celkového počtu cca 18 milionů článků jich anglická Wikipedie k datu 11. prosince 2011 obsahovala téměř 4 miliony. Mezi největší jazykové mutace Wikipedie (s počtem článků větších než 500 000) patří také čínská, španělská, portugalská, ruská, francouzská, německá, japonská, italská, polská a nizozemská verze.

2.2.1 Porovnání české a anglické Wikipedie (2011)

Česká Wikipedie patří mezi 20 nejrozšířenějších jazykových verzí, k datu 11. prosince 2011 obsahovala podle statistiky 214 496 encyklopedických článků (tj. zhruba 5,5 % obsahu anglické verze Wikipedie). V projektu bylo k tomuto datu aktivních⁵ 2 159 editorů z celkového počtu 186 304 registrovaných uživatelů. Na české Wikipedii působí 28 uživatelů s rozšířenými technickými pravomocemi (tzv. správci Wikipedie) a 129 robotů, tj. automatických skriptů provádějících drobné kosmetické úpravy. Od založení české Wikipedie (respektive jejího převedení na software MediaWiki v listopadu 2002) provedli její uživatelé celkem 7 883 712 editací, což odpovídá zhruba 1,6 procenta počtu editací anglické verze. Podrobné srovnání statistik anglické a české Wikipedie nabízí tabulka v příloze číslo 1.

⁴ Anglická verze Wikipedie je společná pro Velkou Británii, Spojené státy americké, Kanadu, Austrálii i další anglicky hovořící země. Přispívají do ní taktéž uživatelé z jiných zemí, kteří anglický jazyk ovládají.

⁵ Aktivním uživatelem se rozumí takový uživatel, který provedl za poslední měsíc alespoň jednu editaci.

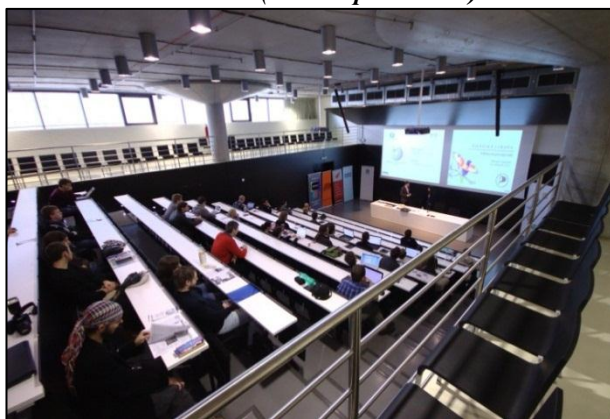
2.3 Nadace Wikimedia a spřízněné organizace

Kromě americké organizace Wikimedia Foundation, která zajišťuje provoz serverů a koordinaci všech projektů, existují ve 30 zemích lokální dobrovolnické organizace, jež fungují jako neoficiální *pobočky*⁶ nadace v dané zemi. Pobočky jsou právně nezávislé na nadaci Wikimedia a nezodpovídají za obsah Wikipedie. S Wikimedia Foundation mají podepsanu smlouvu o spolupráci, jejich cílem je podpora činnosti lokální Wikipedie a sesterských projektů, případně všeobecná podpora šíření svobodného obsahu v oblasti jejich působení a zprostředkování kontaktu mezi projekty Wikimedia a lokálními kulturními či vzdělávacími institucemi (např. muzea, galerie, knihovny, archivy, školy). Nadace Wikimedia podporuje tyto pobočky například formou finančních dotací ze svého rozpočtu, jimiž poskytuje prostředky pro realizaci projektů zaměřených na pomoc účastníkům projektů s rozšiřováním svobodného obsahu vztahujícího se k dané lokalitě.

2.3.1 Wikimedia Česká republika

V oblasti organizace projektů zaměřených na podporu šíření a tvorby svobodného obsahu je velice aktivní také české občanské sdružení Wikimedia Česká republika. Sdružení oficiálně vzniklo 6. března 2008 registrací na Ministerstvu vnitra České republiky a věnuje se kromě podpory a propagace šíření svobodného obsahu také například organizaci veřejných

Obrázek 3: Wikikonference v Národní technické knihovně (26. listopadu 2011)

akcí, na nichž seznamuje veřejnost s Wikipedií a sesterskými projekty. Podporuje rovněž samotnou tvorbu encyklopedického obsahu, například organizací soutěže Ceny za rozvoj české Wikipedie, v rámci níž jsou autoři kvalitních článků odměňováni věcnými cenami. Wikimedia Česká republika pravidelně pořádá workshopy a konference zaměřené na osvětu veřejnosti v oblasti svobodného obsahu, editování Wikipedie a další témata (viz obrázek 3). V roce 2010 získalo sdružení finanční grant ve výši přes 500 000 Kč, v rámci něhož probíhá např. fotografování českých obcí, lidových krojů nebo chráněných území.

⁶ Oficiální anglický výraz: „chapters“

2.4 Sesterské projekty Wikipedie

Nadace Wikimedia Foundation provozuje vedle Wikipedie dalších 9 sesterských projektů, jež stejně jako Wikipedie fungují na principu „wiki“ a pro své fungování používají software MediaWiki. Všechny tyto projekty jsou navzájem provázány⁷ a jejich společnou myšlenkou je sdílení a zpřístupňování svobodného obsahu. Nadace Wikimedia Foundation v současnosti provozuje následující sesterské projekty Wikipedie:

1. **Wikimedia Commons:** Databáze obrázků a multimediálních souborů uvolněných pod svobodnou licenci, které lze volně přebírat, upravovat a nadále šířit za podmínek udaných příslušnou licenci;
2. **Wikislovník:** Výkladový slovník obsahující množství informací o jednotlivých slovech jako výslovnost (někdy i s audionahrávkou), etymologie slova, skloňování, významy slova, překlady do jiných jazyků nebo související slova (např. synonyma, antonyma);
3. **Wikizdroje:** Projekt shromažďující dříve publikovaná literární díla, která již lze volně šířit (například tehdy, pokud daný spisovatel zemřel před více než 70 lety);⁸
4. **Wikiknihy:** Databáze knih, které tvoří sami dobrovolní přispěvatelé a uvolňují je pod svobodnou licenci (jedná se o manuály, učebnice a další výukové materiály);
5. **Wikiverzita:** otevřený vzdělávací projekt zaměřený na rozvoj znalostí a dovedností uživatelů formou kurzů a účasti na výzkumech (funguje jen v několika jazykových verzích včetně české);
6. **Wikizprávy:** Server orientující se na aktuální zpravodajství tvořené samotnými uživateli, kteří se kromě přebírání zpráv z jiných zdrojů věnují i vytváření vlastních (např. reportáže z demonstrací a dalších událostí, rozhovory s osobnostmi);
7. **Wikicitáty:** Sbírká citátů s ověřeným původem, v němž jsou výroky seskupeny podle jejich autora, případně tématu, o němž pojednávají;
8. **Wikidruhy:** Volně přístupný taxonomický systém živých organismů a virů fungující od roku 2004 na popud zoologa Benedikta Mandla;
9. **MediaWiki:** Projekt věnující se vývoji softwaru MediaWiki, který veškeré projekty nadace Wikimedia využívají pro svůj provoz. Vývoj systému je nadací garantován.

---

⁷ Projekty nadace Wikimedia jsou mezi sebou provázány například vzájemnými odkazy nebo společnými uživatelskými účty jejich účastníků (po přihlášení editora na Wikipedii je tento automaticky přihlášen i do ostatních projektů).

⁸ Stejně jako ostatní projekty existuje v mnoha jazykových mutacích, vyskytují se zde tedy zejména originály děl. Překlady bývají novější než původní díla, mnohdy tedy ještě nejsou volně šířitelné. Výjimkou jsou například překlady Jaroslava Vrchlického či Julia Zeyera, které již spadají mezi tzv. volná díla.

3. Wikipedie po technické stránce

Nadace Wikimedia využívá pro provoz svých projektů několik set serverů umístěných na třech různých místech. Jejich množství je dáno neustále rostoucími požadavky na kapacitu a výkon serverů, jež každou sekundu vyřizují 25 000 až 60 000 požadavků.⁹ První zařízení pro provoz serverů (tzv. *hosting facility*) vzniklo ve městě Tampa na Floridě (viz obrázek 4), na konci roku 2009 zde fungovalo zhruba 300 serverů.¹⁰ Druhá serverovna funguje v nizozemském Amsterdamu a třetí byla v letech 2010 – 2011 vybudována v americkém státě Virginia. Důvodem pro tento krok byly obavy z několikátýdenního výpadku všech projektů, jenž by nastal v případě kolapsu datového centra na Floridě. Nadace Wikimedia se proto rozhodla decentralizovat svou síť serverů, běžný provoz svých projektů odbavovat z nové serverovny ve Virginii a floridské servery používat pro zálohování všech dat.

Obrázek 4: Servery Wikipedie v serverovně na Floridě (rok 2007)

Architektura sítě serverů používaných pro provoz projektů Wikimedia je sofistikovaně rozdělena na servery zajišťující servis pro uživatele a jejich prohlížeče (tzv. *frontend*) a další zařízení stojící „v pozadí“ (*backend*, například databázové servery). Většina serverů nadace Wikimedia používá operační systém Linux, největší podíl na počtu serverů tvoří webové servery Apache HTTP Server. Databázové servery fungují na platformě MySQL.

Pro samotné uživatele Wikipedie není technické fungování jejích serverů příliš podstatnou problematikou. Důležité pro ně začíná být až výsledné zobrazení příslušné stránky v jejich webovém prohlížeči. Wikipedie nabízí uživatelsky přívětivá rozhraní pro čtenáře i editory Wikipedie. V následujících několika podkapitolách se proto budeme věnovat popisu a funkcím uživatelských rozhraní pro prohlížení článků Wikipedie a editaci jejího obsahu.

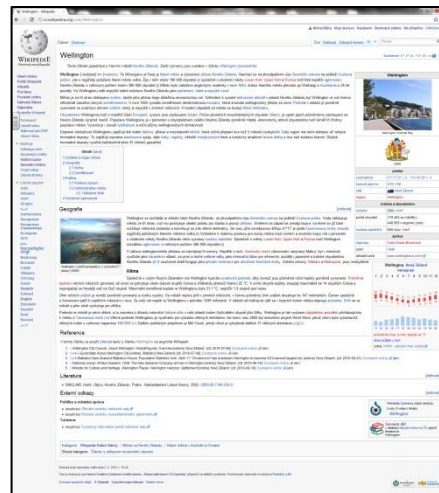
⁹ Míra vytížení serverů je závislá na denní době. Nejvíce uživatelských požadavků přichází v době, kdy je den ve Spojených státech amerických, vzhledem ke globálnímu fungování Wikipedie jsou však servery velmi využívány 24 hodin denně.

¹⁰ Umístění hlavní serverovny nadace Wikimedia na území americké Floridy je také důvodem, proč se obsah všech Wikipedií a dalších projektů nezávisle na jazykové verzi řídí americkými zákony (např. autorským právem). Této problematice se podrobněji věnuje kapitola 4.2 (Licenční politika Wikipedie).

3.1 Čtení článku a doplňkových informací

K požadovanému článku se uživatel Wikipedie může dostat různými cestami. Nejběžnějším způsobem je přímý přístup na danou stránku prostřednictvím odkazu, jenž čtenáři nabídne některý z internetových vyhledávačů (např. Google, Seznam.cz a další). Uživatel může požadovaný článek hledat přímo z hlavní strany Wikipedie pomocí vyhledávacího políčka či listování *stromem kategorií*.¹¹ Přímou v prostředí Wikipedie lze mezi články přecházet pomocí interních odkazů, jež mezi sebou provazují články na související témata.

Obrázek 5: Rozhraní pro čtení článku

Samotné rozhraní pro prohlížení encyklopedických článků je na Wikipedii velice jednoduché a přehledné (viz obrázek 5). Velký důraz je kladen především na snadnou orientaci, dále také na dostatečný kontrast mezi pozadím a textem v souladu s pravidly přístupnosti webů zrakově postiženým uživatelům, na jejichž dodržování si nadace Wikimedia i editoři Wikipedie zakládají. Kromě samotného textu obsahuje článek ilustrační obrázky či tabulky poskytující souhrn základních informací (takzvané *infoboxy*). Články jsou rozdělené na jednotlivé kapitoly pomocí systému nadpisů, který automaticky generuje obsah článku. Pro rychlé získání základních informací o předmětu článku slouží úvodní sekce, která je umístěna na samém začátku stránky (ještě před obsahem) a poskytuje shrnutí základních informací z celého článku čtenářům, kteří z nějakého důvodu nechtějí číst celý jeho text.

Důležitou součástí každého kvalitního článku je i seznam použité literatury a dalších zdrojů. Ten bývá umístěn na konci stránky a jednotlivé údaje o zdrojích by měly být propojeny se souvisejícím údajem v textu článku pomocí kotvicích odkazů. Další odkazy ze článku vedou na příslušné články v jiných jazykových verzích Wikipedie (takzvané

¹¹ Články na Wikipedii jsou pro zjednodušení orientace řazeny do kategorií, v nichž se dá při hledání článku listovat. Požadovanou stránku lze mnohdy najít více cestami, např. článek o Městském divadle Mladá Boleslav je dostupný přes kategorie Kultura → Umění → Divadlo → Divadlo podle zemí → České divadlo → Divadla v Česku → Městské divadlo Mladá Boleslav, ale také například přes kategorie Lidstvo → Státy a území → Státy podle kontinentů → Státy Evropy → Česko → Geografie Česka → Historická území Česka → České země → Čechy → Středočeský kraj → Okres Mladá Boleslav → Mladá Boleslav → Městské divadlo Mladá Boleslav.

interwiki) a související obsah na sesterských projektech Wikipedie. Každý uživatel má také na stránce k dispozici odkaz na diskuzi k článku¹², přehled historie jeho editací¹³ a samozřejmě také editaci samotnou. Systém MediaWiki nabízí uživatelům také možnost stažení jednotlivých článků ve formátu PDF nebo zobrazení jeho obsahu ve verzi připravené k vytištění. Zajímavou funkcí je i možnost vytvoření knihy z uživatelem vybraných článků, která může být vyexportována v elektronické podobě (například formát PDF) nebo vytištěna a svázána nakladatelstvím PediaPress spolupracujícím s nadací Wikimedia.

3.2 Editace článku

Do editačního rozhraní se uživatel dostane po kliknutí na odkaz „editovat“ v záhlaví příslušné stránky (v takovém případě se mu v editačním rozhraní zobrazí celý článek), případně u jednotlivých nadpisů kapitol (pak bude mít v editačním rozhraní zobrazeno jen tu část článku, kterou má v úmyslu upravit). Editace článku probíhá úpravou zdrojového kódu

Obrázek 6: Editací rozhraní článku

zobrazeného v podobě prostého textu, neboť Wikipedie prozatím nemá v editačním rozhraní implementovaný WYSIWYG editor.¹⁴ Pro zjednodušení práce začínajících editorů je zaveden WYSIWYG editoru nadací Wikimedia do budoucna plánováno a již existuje pracovní verze této inovace, která však prozatím nebyla uvedena do provozu na stránkách projektů Wikimedia. Z toho důvodu vypadá editace článku zpočátku poněkud složitě a samotný editovaný text nepřehledně (viz obrázek 6). Onu nepřehlednost způsobují zejména různé typy odkazů a formátovací příkazy souhrnně označované jako *wikisyntaxe*.

¹² Diskuzní stránka článku slouží pro diskuzi o článku, nikoli o jeho tématu. Wikipedisté včetně pasivních čtenářů zde mohou například vyjádřit nesouhlas se zněním některých pasáží článku či navrhnout úpravy, pokud se sami necítí k jejich provedení.

¹³ Historie editací poskytuje přehled o změnách ve znění článku. Každá editace je archivována a přístupná k nahlédnutí, ukládá se i čas uložení a autor příslušné editace (uživatelské jméno, u neregistrovaných uživatelů IP adresa). Systém umožňuje také porovnání dvou uložených verzí stránky a rušení nevhodných editací, takzvaný *revert* (vrácení stránky do původního stavu, využívá se například při poškození článku vandalem).

¹⁴ Označení „WYSIWYG editor“ je zkratkou anglického sousoví *what you see is what you get* („co vidíš, to dostaneš“) a značí editační rozhraní, v němž namísto zdrojového kódu upravujete přímo výsledný text pomocí formátovacích tlačítek (na stejném principu funguje např. Microsoft Word).

3.2.1 Wikisyntaxe pro formátování textu

Pro zjednodušení práce editorů Wikipedie fungují v editačním rozhraní zvláštní formátovací příkazy, které servery při zobrazování stránky překládají do standardní syntaxe HTML.¹⁵ Jednotlivé příkazy mají v HTML svůj ekvivalent. Následující tabulka uvádí příklady základních formátovacích příkazů systému MediaWiki a jejich ekvivalentních zápisů v HTML.

Tabulka 1: Základní formátovací příkazy MediaWiki

Požadovaný formát	HTML zápis	Wikisyntaxe
Tučný text	<code>Tučný text</code>	<code>'''Tučný text'''</code>
<i>Kurzíva</i>	<code><i>Kurzíva</i></code>	<code>'Kurzíva'</code>
Nadpis ¹⁶	<code><h2>Nadpis</h2></code>	<code>== Nadpis ==</code>
Podnadpis	<code><h3>Podnadpis</h3></code>	<code>=== Podnadpis ===</code>
1) Položka seznamu ¹⁷	<code> Položka seznamu </code>	<code>* Položka seznamu</code>
1. Položka seznamu	<code> Položka seznamu </code>	<code># Položka seznamu</code>
Externí odkaz	<code>Externí odkaz</code>	<code>[http://adresa Externí odkaz]</code>

Podobně zjednodušené jsou v prostředí Wikipedie i další HTML příkazy. Například při vytváření tabulek je namísto klasických značek `<table>`, `<tr>`, `<th>` či `<td>` používána soustava závorek, pomlček a svislých lomítek. Podrobné vysvětlení všech pravidel ohledně syntaxe, typografie, požadovaném vzhledu a stylu článků¹⁸ obsahuje rozsáhlá a podrobná nápověda pro začínající editory. Pro usnadnění editace článků je editační rozhraní vybaveno formátovacími tlačítky a pomocnými odkazy pro vložení často používaných speciálních symbolů (pomlčky, lomítka, závorky a další).

¹⁵ Formátování pomocí syntaxe HTML funguje na Wikipedii taktéž (s výjimkou pokročilých příkazů), avšak jeho používání se nedoporučuje a HTML zápis bývá zkušenými editory převáděn do standardní wikisyntaxe.

¹⁶ Úroveň nadpisu určuje počet znaků „=” před a za daným textem. Dvě rovnítko značí nadpis druhé úrovně, tři rovnítko nadpis třetí úrovně, čtvrtá rovnítko nadpis čtvrté úrovně. Nižší úrovně nadpisů není doporučeno používat, jelikož jsou menší než vlastní text článku. Stejně tak je nevhodné používat nadpis první úrovně (ačkoli technicky takový příkaz funguje), neboť nadpisem první úrovně je samotný název článku.

¹⁷ Seznamy na Wikipedii jsou víceúrovňové, úroveň odrážky je určena počtem znaků „*” před textem dané položky (analogicky funguje i číslovaný seznam).

¹⁸ Příkladem jednoho ze zažitých pravidel dle doporučení „Vzhled a styl“ je například uvedení názvu článku na samém začátku textu úvodního odstavce a jeho zvýraznění tučným písmem. Například úvodní odstavec článku Wellington proto začíná slovy: „**Wellington** je hlavní město a přístav Nového Zélandu.“

3.2.2 Interní odkazy

Kromě formátování textu disponuje software MediaWiki také zvláštními funkcemi pro zpracování interních odkazů (odkazy na jiné stránky v rámci projektů nadace Wikimedia). Interní odkazy mezi sebou propojují články na související témata, zpravidla se také odkazuje na významná data či letopočty, klíčové osobnosti nebo odborné pojmy, které není možné stručně vysvětlit přímo v článku. Vzájemné provázání encyklopedických hesel je považováno za jednu z hlavních výhod Wikipedie oproti klasickým papírovým encyklopediím. Interní odkazy se na Wikipedii vyskytují ve dvou barvách, modré a červené, přičemž červené odkazy směřují na článek, jenž prozatím v encyklopedii chybí. Někteří editoři se „zamodřování“ červených odkazů věnují a tím přispívají k rozšíření encyklopedie o hesla, u nichž se předpokládá vyšší zájem čtenářů.¹⁹

Interní odkazy se v editačním rozhraní Wikipedie tvoří pomocí dvojitého hranatého závorky, do nichž se wpisuje název odkazovaného článku (např. [[Wellington]]). Odkazuje-li se na stránku v jiném jmenném prostoru Wikipedie (šablony, diskuzní stránky, uživatelský prostor, projektové stránky), uvede se v odkazu i příslušný jmenný prostor.²⁰ Software MediaWiki podporuje také odkazování na články pomocí jiného textu, než je název daného článku (například pro účely skloňování nebo opisného označení) pomocí přípon nebo alternativního textu za svislým lomítkem.²¹

Zvláštní chování vykazují odkazy na kategorie (slouží přímo ke kategorizaci článků) a takzvané *interwiki* odkazy, tj. odkazy na odpovídající článek v jiných jazykových verzích Wikipedie. Tvořeny jsou pomocí zkratky daného jazyka a názvu příslušného článku.²² Tento typ odkazů se v případě umístění v textu článku zobrazí jako název příslušného jazyka v levém sloupci. Protože jazykových verzí Wikipedie je velké množství a udržování aktuálních interwiki odkazů u každého článku by bylo extrémně pracné, obstarávají tuto činnost automatické skripty (tzv. boti), díky nimž stačí do článku přidat jen jeden takový odkaz. Vyhledání a doplnění dalších jazyků proběhne postupem času automaticky.

¹⁹ Odkazuje-li na jedno neexistující heslo více článků, patrně by bylo vhodné příslušný článek napsat. Toto platí i v případě, kdy na heslo sice odkazuje jen malé množství článků, ale přesto se dá považovat za klíčové.

²⁰ Odkazování na stránky v jiných jmenných prostorech se používá v diskuzích a na komunitních stránkách, v samotném encyklopedickém obsahu by se takovéto odkazy neměly vyskytovat.

²¹ Například na článek Wellington odkazuje i kód „demografie [[Wellington]]u“ (výstup: „demografie [Wellingtonu](#)“) či „[[Wellington|hlavní město Nového Zélandu]]“ (výstup: „[hlavní město Nového Zélandu](#)“).

²² Příkladem může být odkaz „[[ta:வெலிங்டன், நியூசிலாந்து]]“ směřující na článek o Wellingtonu na tamilské verzi Wikipedie.

3.2.3 Vkládání obrázků

Dalším zvláštním typem odkazů jsou odkazy na multimediální soubory, obvykle ilustrační obrázky k článku. Jejich vložení je možné pouze v případě, že se daný soubor nachází na serveru Wikimedia Commons (centrální úložiště multimediálních souborů pro projekty Wikimedia), vkládání obrázků z externích serverů není možné. Vložení obrázku se provádí stejným způsobem jako vkládání odkazu, mezi hranaté závorky se

Obrázek 7: Obrázek s atributem „thumb“

vkládá název souboru včetně označení jmenného prostoru „Soubor“ či „File“. Svislými lomítky jsou následně odděleny další atributy obrázku, jež se podobají specifikaci vlastností obrázku ve standardním HTML zápisu (šířka v pixelech, alternativní text a další). Pro zjednodušení práce a sjednocení vzhledu Wikipedie je definován atribut „thumb“, jenž umístí obrázek do pravé (v případě kombinace s atributem „left“ naopak do levé) části stránky, vytvoří rámeček s popiskem a odkazem na plnou velikost obrázku (viz obrázek 7). Tento způsob vkládání obrázků je vhodný i vzhledem k tomu, že šířku obrázků s parametrem „thumb“ si registrovaní uživatelé mohou upravit v nastavení svého uživatelského účtu.

Existují i další možné způsoby pro vkládání multimediálních souborů, například takzvané galerie (skupina více obrázků se společnou hlavičkou a individuálním popiskem každého z obrázků). Vzhledem k jejich širokému využití a variabilitě vkládání multimediálních souborů se tomuto tématu věnuje na Wikipedii samostatný oddíl nápovědy.²³

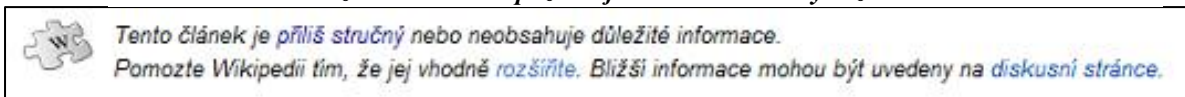
Veškeré obrázky vložené do článků české verze Wikipedie jsou dostupné pod některou ze svobodných licencí, stejně tak jsou pod volnými licencemi dostupné a použitelné multimediální soubory z projektu Wikimedia Commons. Některé jazykové verze Wikipedie (zejména anglická) však ve svých článcích používají i nesvobodné obrázky, jejichž přebráním z Wikipedie se uživatel může dopustit porušení autorských práv. Této problematice se podrobně věnuje kapitola 4.1.

²³ Obrázkům se podrobněji věnuje také kapitola **6.6. Obrázky v článku** v praktickém návodu na vytvoření kvalitního článku.

3.2.4 Šablony a jejich použití

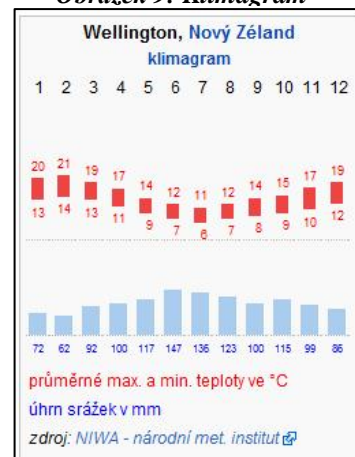
Významnou součástí encyklopedických článků ve Wikipedii jsou různorodé šablony. Jedná se o samostatné stránky ve jmenném prostoru „Šablona“, jejichž obsah je vkládán do jiných článků pomocí speciálního příkazu (dvojitě složené závorky, funkci toho příkazu lze zjednodušeně popsat jako obdobu příkazu „include“ v jazyce PHP), v některých případech i s vyplněním dílčích součástí šablony (v analogii s PHP je možné je označit jako „proměnné“). Některé šablony slouží pro upozornění na nesrovnalosti v článku (zpochybnění neutrality článku, potřeba určitých úprav, chybějící informace a podobně). Účelem takových šablon je na jedné straně varování pro čtenáře, že by měl k získaným informacím přistupovat kriticky a například si je pro jistotu ověřit, na straně druhé jde o vyzvu k vylepšení článku a odstranění jeho nedostatků. Z těchto „údržbových“ šablon jistě stojí za zmínku šablona upozorňující na nedostatečný rozsah článku, pro kterou se na Wikipedii vžilo označení „pahýl“ (viz obrázek 8).²⁴

Obrázek 8: Šablona upozorňující na nedostatečný rozsah článku

Vedle „údržbových“ šablon existují také šablony plnící navigační funkci mezi články zaměřenými na související témata. Příkladem mohou být takzvané *navboxy*, tedy obdélníkové bloky vkládané na konec článku, jež obsahují odkazy na související články v rámci jednoho tematického celku (například přehled obcí v okrese Mladá Boleslav vkládaný na konec každého článku pojednávajícího o obci v tomto okrese). V neposlední řadě se pak na Wikipedii lze setkat se šablonami tvořícími plnohodnotnou součást encyklopedického obsahu, například klimagramy připojené ke kapitole článku věnující se podnebí určité oblasti (viz obrázek 9). Specifickým případem šablon jsou tzv. *infoboxy*, shrnující tabulky se základními fakty o předmětu článku.

Obrázek 9: Klimagram

²⁴ Šablony pahýlů byly na české Wikipedii vyvedeny v mnoha variantách podle tematického zaměření článku. Na začátku února 2012 však komunita Wikipedie v diskusi rozhodla o sloučení všech těchto šablon do jedné. Wikipedie tak sice přišla o část svého koloritu, na druhou stranu se však zbavila častých editačních sporů spojených například se šablonami „Pahýl – Česko“ a „Pahýl – Morava“ u článků o Českomoravské vrchovině.

4. Obsah Wikipedie

Při společné práci wikipedistů na tvorbě encyklopedického obsahu a správném fungování Wikipedie se často objevují názorové odlišnosti mezi jednotlivými členy její komunity. Z toho důvodu existuje na Wikipedii systém závazných pravidel a doporučení, která upravují jednak podobu a obsah samotných encyklopedických článků, ale také vztahy mezi jednotlivými uživateli, způsoby řešení sporů a podobné záležitosti. Jednotlivá pravidla a jejich interpretace se liší v každé jazykové verzi Wikipedie, existuje však několik základních myšlenek, které zastřešují veškerá interní pravidla a procesy všech jazykových verzí Wikipedie. Tyto zásady jsou označovány jako **pět pilířů Wikipedie**.²⁵

1. **Wikipedie je encyklopedie.** Její články mají obsahovat pouze snadno ověřitelné encyklopedické údaje. Není to prostor pro prezentaci výsledků vlastního výzkumu, nepatří do ní opisy novinových článků a jiných dokumentů, reklama na webové stránky wikipedistů. Wikipedie není zpravodajským serverem, výkladovým slovníkem a skladištěm dokumentů (k těmto účelům však slouží její sesterské projekty).
2. **Wikipedie dodržuje zásadu nezaujatého úhlu pohledu.** Autoři článků se snaží, aby dodržovali objektivitu udávaných informací a nezaujatě informovali o jednotlivých názorech na popisované téma. V případě kontroverzních témat je třeba prezentovat více různých pohledů, přičemž úlohou Wikipedie není rozhodnout, který z nich je nejlepší. Veškerá fakta je v takových případech nutné doložit věrohodnou referencí.
3. **Wikipedie je svobodným dílem.** Veškerý text, který uživatelé do článku vloží, se stává volně šiřitelným za podmínek licencí GFDL²⁶ a Creative Commons 3.0, zjednodušeně řečeno jde o možnost převzetí textu článku pod podmínkou uvedení autora (např. odkazem na původní článek na Wikipedii) a zachování příslušné licence. Žádný z wikipedistů se také nemůže považovat za vlastníka konkrétního článku, každý je oprávněn obsah textů libovolně upravovat, dodržuje-li pravidla Wikipedie. Není též povoleno vkládat do článků obsah porušující autorská práva třetích stran, texty opsané bez povolení například z jiných webových stránek bývají rychle mazány.

---

²⁵ Následující pětice bodů a jejich vysvětlení je parafrází kapitoly „Pět pilířů Wikipedie“ (Wikipedie – průvodce na cestě za informacemi, str. 30).

²⁶ *GNU Free Documentation Licence* (licenční politice Wikipedie se podrobně věnuje kapitola 4.1)

4. **Wikipedie má kodex slušného chování.** Vztahy a chování mezi jednotlivými wikipedisty musí být podřízeny skutečnosti, že cílem práce každého z uživatelů je tvorba encyklopedie, nikoli prosazování vlastních názorů. V diskuzích s ostatními uživateli Wikipedie by měl proto uživatel vystupovat zdvořile a vyvarovat se osobních útoků.
5. **Wikipedie nemá neměnná pravidla.** Souhrn pravidel a doporučení, který na dané jazykové verzi Wikipedie aktuálně platí, je výsledkem diskuzí mezi členy komunity a dosažení konsenzu. Pravidla a zásady se mohou v průběhu času měnit, shodne-li se komunita na potřebě takové úpravy. Ani samotné přispívání a úpravy stávajícího encyklopedického obsahu nemají uživatele vázat tvrdými pravidly. Kdokoli může upravit jakýkoli článek, v případě jeho pochybení mohou být vzniklé škody jednoduše napraveny. Pro motivaci začínajících wikipedistů se v komunitě uchytilo heslo „Editujte s odvahou!“

4.1 *Licenční politika Wikipedie*

Wikipedie si stejně jako všechny ostatní projekty nadace Wikimedia zakládá na svobodném přístupu k informacím a vědomostem v duchu svého motta (viz kapitola 2). Veškerý text ve Wikipedii je dostupný pod některou z takzvaných „svobodných licencí“, které dávají uživateli možnost další práce s textem a jeho reprodukci. Na Wikipedii a jejích sesterských projektech se lze nejčastěji setkat s následujícími licencemi:

1. **GNU Free Documentation Licence** (zkráceně GFDL): Tato licence byla původně vytvořena pro potřeby uživatelských manuálů a dalších dokumentačních materiálů šířených společně se softwarem GNU.²⁷ Wikipedie tuto licenci používala v počátcích své existence. Licence umožňuje další nakládání s dokumentem za podmínky jeho dalšího šíření pod licencí GNU-FDL, a to včetně plného znění textu této licence. Neměnitelné jsou podle ní také některé sekce dokumentu, které určil původní autor. Kromě toho je zakázáno používat jakékoli technické prostředky pro vynucení platby za dílo šířené pod touto licencí. Pokud je navíc dílo šířeno v nákladu větším než 100 kusů, je nutné uvést všechny autory a změny díla od původní verze až do finální podoby, s níž nakládáte.

---

²⁷ GNU je operační systém na bázi Linuxu.

2. **Creative Commons Uved'te autora – Zachovejte licenci 3.0 (CC-BY-SA):** Licence používaná pro všechny texty na Wikipedii (ale i pro velké množství obrázků), v případě textů vždy v kombinaci s licenci GFDL (přebírající osoba si může vybrat, kterou licenci se bude řídit). Její podmínky jsou mírnější než v případě licence GFDL, je také mnohem variabilnější. Licence Creative Commons má několik možných atributů, které lze vzájemně kombinovat:

Tabulka 2: Atributy licence Creative Commons

Atribut	Anglický název	Podmínky
BY	Attribution	Uvedení autora
SA	Share Alike	Zachování licence
ND	No Derivate Works	Nevytváření odvozenin
NC	Noncommercial	Nekomerční užití

Projekty nadace Wikimedia používají licenci CC-BY-SA, tedy kombinaci podmínek uvedení autorství a zachování licence. Podmínka nekomerčního užití či zákazu vytváření odvozených děl (to by znamenalo znemožnění dalších úprav textu) nejsou pro účely projektů Wikimedia přípustné.

3. **Public domain (PD):** Takzvané „volné dílo“, které není předmětem autorských práv. Volným dílem se dílo stává 70 let po smrti autora,²⁸ předmětem autorských práv nejsou ani úřední díla (například texty zákonů, vyhlášek či obecních kronik). Každý autor má možnost vydat své dílo jako volné a vzdát se tak svých autorských práv, obecně s tím však v prostředí Wikipedie nelze počítat, jelikož tak činí pouze někteří přispěvatelé.

Přebírání obsahu Wikipedie a ostatních projektů nadace Wikimedia musí být prováděno v souladu s licenci GFDL či CC-BY-SA, konkrétní licenci si z těchto dvou zvolí osoba, která články přebírá. Za dostatečné splnění podmínky uvedení autorství se považuje odkaz na původní článek na Wikipedii, případně na historii jeho změn. V případě přebírání obrázků ze serveru Wikimedia Commons bývá obvykle licence autorem pevně stanovena a je třeba ji dodržet. V opačném případě se přebírající osoba dopouští porušení autorských práv a může po ní být autorem vyžadováno proplacení autorské odměny.

²⁸ Ustanovení, podle něhož se dílo stává volným po 70 letech od smrti autora, se týká použití v projektech Wikimedia, jde navíc o obecně platné pravidlo v zemích Evropské unie. V některých zemích se tyto podmínky mohou lišit v závislosti na platné legislativě.

4.2 Kvalita a věrohodnost článků

Wikipedie bývá mnohými odborníky (zejména v akademické sféře) považována za nevěrohodný zdroj informací, který by se podle nich neměl v žádném případě využívat jako informační pramen vědeckých prací a obdobných materiálů. Zastánci tohoto názoru obvykle upozorňují, že encyklopedická hesla ve Wikipedii může upravovat každý včetně laiků či dokonce vandalů, kteří mohou do článků záměrně vpisovat nepravdivé informace. V této souvislosti bývá také mnohdy poukazováno na nesrovnatelnost práce komunity dobrovolníků (z nichž nemalou část tvoří zejména studenti) s redakční prací odborných týmů, jež obvykle stojí za přípravou klasických papírových encyklopedií a další odborné literatury.

Obsah Wikipedie a veškeré jeho změny jsou však pod neustálou kontrolou editorů, kteří sledují záznamy provedených editací a na nesrovnalosti ve článku upozorní, případně nevhodné editace okamžitě odstraní, ačkoli ne vždy jsou všechny omyly ihned odhaleny. Wikipedie ze své podstaty *otevřená* encyklopedie nemůže poskytovat žádné záruky správnosti (ty neposkytují ani encyklopedie papírové), k informacím v ní obsaženým je třeba přistupovat kriticky a případně si jejich správnost ověřit. Takový přístup by však měl čtenář aplikovat při práci s jakýmkoli informačním pramenem. V roce 2005 provedl renomovaný časopis Nature srovnání některých článků anglické Wikipedie a věhlasné encyklopedie Britannica, jejíž obsah tvoří výhradně odborníci. Ze studie vyšlo najevo, že obě srovnávané encyklopedie jsou velice přesné a obsahují zcela srovnatelný počet chyb.

5. Wikipedie ve škole

Mezi časté uživatele Wikipedie patří studenti všech typů škol, jelikož nabízí snadný a rychlý přístup k informacím z široké škály oborů, které žáci potřebují pro splnění svých studijních povinností. Vedle toho Wikipedie díky okamžitému účinku editací svádí zejména mladší žáky ke zpříjemňování dlouhých chvil v hodinách informatiky. Tím dotyční zpestřují dopoledne nejen sobě, ale také hlídačům posledních změn (viz obrázek 10). Wikipedie však může mít ve škole i mnohem smysluplnější využití.

Obrázek 10: Diskuzní stránka školní IP (Gymnázium Dr. Josefa Pekaře)

Diskuse s wikipedistou:213.168.185.231

Tuto IP adresu, 213.168.185.231, má registrovanou Gymnázium Dr.J.Pekaře, Mladá Boleslav a může ji sdílet větší počet uživatelů na této škole. Zprávy zanechané na této stránce tak mohou obdržet uživatelé, pro které nejsou relevantní. Při blokování této adresy či revertování z ní provedených změn proto dojde zvýšené opatrnosti. V případě vandalismu páchaného z této adresy budou správci toto nevhodné chování hlásat zodpovědným osobám na Gymnázium Dr.J.Pekaře, Mladá Boleslav.

Vzaz pro uživatele: Komentářům, které nejsou určeny vám, se vlnete založením vlastního účtu.

Vzaz pro zodpovědné osoby: Změny této stránky můžete sledovat pomocí kanálu RSS či Atom.

Díky, že experimentujete s Wikipedií. Váš experiment fungoval a byl posléze odstraněn. Pokud chcete dále experimentovat, použijte laskavě piskovité, neboť pokusy v člancích jsou obvykle rychle smazány. Pokud se chcete dozvědět něco o přispívání do Wikipedie, podívejte se na stránku [Vítejte ve Wikipedii](#). Děkuje. --Beren 07:43, 29. 1. 2008 (UTC)

STOP Přestaňte prosím přidávat do Wikipedie nesmysly, je to považováno za vandalismus. Editaci si můžete vyzkoušet na pískovité. Pokud nepřestanete poškozovat Wikipedii, bude vám zablokována možnost editace. Děkuji za pochopení.

--Mercy (✉) 09:20, 25. 3. 2008 (UTC)

Holuhony [\[editovat\]](#)

STOP Toto je poslední varování! Přestaňte přidávat do Wikipedie nesmysly, je to považováno za vandalismus. Editaci si můžete vyzkoušet na pískovité. Pokud nepřestanete poškozovat Wikipedii, budete bez varování zablokováni.

--MiroslavJosef 10:16, 4. 6. 2008 (UTC)

Dobrý den, díky, že experimentujete s Wikipedií. Váš experiment fungoval a byl posléze odstraněn. Pokud chcete dále experimentovat, použijte prosím piskovité, neboť pokusy v člancích jsou obvykle rychle smazány. Pokud se chcete dozvědět něco o přispívání do Wikipedie, podívejte se na stránku [Vítejte ve Wikipedii](#). Děkuji. --Mercy 17. 3. 2010, 13:52

STOP Přestaňte prosím přidávat do Wikipedie nesmysly, je to považováno za vandalismus. Editaci si můžete vyzkoušet na pískovité. Pokud nepřestanete poškozovat Wikipedii, bude vám zablokována možnost editace. Děkuji za pochopení.

--Mercy 30. 4. 2010, 07:31 (UTC)

Dobrý den, díky, že experimentujete s Wikipedií. Váš experiment fungoval a byl posléze odstraněn. Pokud chcete dále experimentovat, použijte prosím piskovité, neboť pokusy v člancích jsou obvykle rychle smazány. Pokud se chcete dozvědět něco o přispívání do Wikipedie, podívejte se na stránku [Vítejte ve Wikipedii](#). Děkuji. --Mercy 20. 10. 2010, 08:30

5.1 Využívání informací z Wikipedie

Texty encyklopedických článků nacházejí často své využití ve studentských referátech a seminárních pracích. Nezřídka také z Wikipedie čerpají i samotní vyučující při přípravách na hodinu a tvorbě svých prezentací. Wikipedie může posloužit také pro rychlé ověření některých skutečností přímo v průběhu hodiny. Především tvrzení není třeba příliš dlouze komentovat, neboť s nimi drtivá většina studentů i učitelů má vlastní praktické zkušenosti. Za zmínku ovšem stojí i další obsah, který projekty nadace Wikimedia nabízejí. Databáze Wikimedia Commons obsahuje nepřeberné množství volně dostupných obrázků a multimediálních souborů, které lze ve škole využít pro zvýšení názornosti a efektivity výkladu. Význam tohoto úložiště svobodného obsahu roste zejména v dnešní době, kdy se trendy ve vyučování ubírají směrem k interaktivitě a využívání digitálních učebních materiálů.²⁹ Velký význam má v oblasti vzdělávání i projekt Wikizdroje, kde mohou studenti a učitelé nalézt kompletní texty literárních děl pro čtení či rozbor.³⁰

5.2 Výuka cizích jazyků s Wikipedií

Jelikož je Wikipedie dostupná v mnoha jazykových mutacích, nabízí se její využití pro výuku cizích jazyků, například jako zdroj textů k překladu či porozumění. Encyklopedický styl, kterým jsou články psány, může být pro začínající uživatele jazyka příliš odborný a složitý na pochopení. V případě nejrozšířenějšího (anglického) jazyka však nadace Wikimedia a komunita wikipedistů myslela i na začátečníky, kterým je k dispozici verze Wikipedie ve zjednodušené angličtině.³¹ Ve vzdělávací oblasti může být prospěšný také projekt „Spoken Wikipedia“ (v češtině se používá název „mluvící Wikipedie“), v rámci něhož jsou některé články napříč všemi jazykovými verzemi Wikipedie namlouvány dobrovolníky z řad uživatelů (obvykle rodilých mluvčích jazyka) a dávány k dispozici ke stažení jako zvukový soubor. Namluvený článek je vždy provázán odkazem s tou verzí textu článku, která byla aktuální v době pořizování zvukového záznamu. Ačkoli tedy může v budoucnu dojít k úpravám namluveného článku, u zvukového souboru bude vždy k dispozici jeho autentická textová verze. Nahrávky lze použít například v poslechových testech či při běžném cvičení v hodinách.

²⁹ Wikimedia Commons je jednou z databází, které jsou pro čerpání obrazových souborů pro účely tvorby DUM přímo doporučovány v příručkách pro autory materiálů.

³⁰ Jedná se samozřejmě pouze o literární díla (včetně překladů), jejichž autor zemřel před více než 70 lety a nejsou tedy již pod autorskoprávní ochranou.

³¹ Wikipedie ve zjednodušené angličtině je k dispozici na adrese <http://simple.wikipedia.org>.

5.3 Tvorba Wikipedie ve škole

Vytvoření kvalitního encyklopedického článku je výsledkem důkladné přípravy a kritické práce s důvěryhodnými zdroji. Autor takového článku navíc musí prokázat své schopnosti na poli psaní odborných textů (tzv. encyklopedický styl), gramatických a typografických pravidel. Důležitou součástí práce na Wikipedii je také práce v prostředí, které má jisté specifické vlastnosti (práce s formátovacími příkazy a šablonami, ale také například diskuze s ostatními wikipedisty). Úspěšným splněním všech těchto dílčích úkolů získá autor článku řadu zkušeností, jež může v budoucnu uplatnit nejen v prostředí Wikipedie.

Ve školním prostředí studenti sepisují nejrůznější referáty, seminární či ročníkové práce, které po odevzdání mnohdy zůstávají založené v kabinetu vyučujícího bez dalšího využití. Článek v internetové encyklopedii však může v budoucnu pomoci mnoha dalším lidem a mimo jiné také přispět ke zviditelnění školy i samotného píšícího studenta. Wikipedie je v dnešní době bezesporu významnou součástí internetu a jedním z prvních míst, kam jeho uživatel zamíří, když hledá informace k některému specifickému tématu.

Z hlediska vyučujícího může Wikipedii nahrávat ještě jedna skutečnost: Má-li student vypracovat encyklopedický článek na Wikipedii, patrně Wikipedie takový článek ještě nemá a student jej tedy nemůže pouze zkopírovat z Wikipedie. Tato jednoduchá myšlenka zaručí, že studenti pro získávání informací budou muset sáhnout po netradičních zdrojích, za něž dnes již můžeme považovat například knihy, a naučit se s nimi kriticky pracovat. Články na Wikipedii jsou navíc pod dohledem zkušených editorů, jejichž rady a zásahy mohou studentům pomoci do budoucna.

Spolupráce Wikipedie se vzdělávacími institucemi se vyvinula v projekt nazvaný *Ambasadorství*, v rámci něhož v současnosti (2012) probíhá spolupráce se dvěma fakultami Univerzity Karlovy v Praze (přírodovědecká a pedagogická), dvěma fakultami Univerzity Palackého v Olomouci (přírodovědecká a filozofická) a Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně. Každá škola (resp. fakulta) má v projektu svého ambasadora z řad aktivních wikipedistů, který společně s vyučujícím sestaví seznam článků, z nichž si každý student následně vybere jeden, který v průběhu školního roku vytvoří. Cílem projektu je rozšířit tuto spolupráci o další vysoké a prestižní střední školy.³²

³² Podrobné informace o projektu jsou k dispozici na stránce **Wikipedie: Ambasadorství**.

6. Jak vytvořit kvalitní článek

Následující text by měl sloužit jako průvodce sepsáním kvalitního článku. Vychází z vlastních poznatků autora a opírá se o praktické zkušenosti získané během tvorby encyklopedického článku o Městském divadle Mladá Boleslav, proto se veškeré konkrétnější ilustrace a komentáře věnují tématu mladoboleslavského divadla. Popisované metody a poznatky lze však aplikovat na širokou škálu oborů. Článek, jehož tvorbu bude následující text popisovat, přijala komunita české Wikipedie dne 2. února 2012 mezi „Nejlepší články“ (viz obrázek 11) a je k dispozici jako příloha číslo 2.

Obrázek 11: Zlatý dílek puzzle, symbol Nejlepších článků české Wikipedie

Metodika následujících kapitol se snaží každé dílčí téma vysvětlit nejdříve obecně, pomocí poznámkového aparátu také odkazovat na konkrétní pravidla a doporučení, která se věnují diskutovanému problému. Druhá část kapitoly pak (s výjimkou všeobecně platných zásad) popisuje konkrétní aplikaci daných postupů a doporučení tak, jak byla využita v případě tvorby konkrétního článku o mladoboleslavském divadle.

6.1 Výběr tématu a získání zdrojů

Chcete-li vytvořit vlastní kvalitní článek na Wikipedii, je třeba si nejdříve důkladně promyslet, čemu se v něm chcete věnovat. Vyberte pokud možno téma blízké vašim zájmům, případně takové, k němuž lze ve vašem okolí snadno dohledat informační prameny. Výběr témat je opravdu široký, Wikipedie má k dispozici neomezený datový prostor a proto je schopna pojmout mnoho článků z nejrůznějších tematických oblastí. Článek však musí splňovat podmínku tzv. „encyklopedické významnosti“³³: musí se o něm prokazatelně zmiňovat minimálně dva nezávislé netriviální věrohodné zdroje (novinové články, publikace, vědecké sborníky, články v odborných časopisech, oficiální webové stránky nebo zpravodajské servery).³⁴

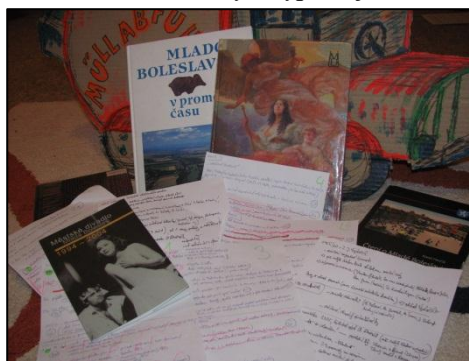
³³ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Encyklopedická významnost](#)“

³⁴ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Dva nezávislé netriviální věrohodné zdroje](#)“

Všechny potřebné zdroje si nejdříve opatřete, pročtete a vypíšete si z nich všechny podstatné informace včetně čísel stránek, na nichž jste tyto informace našli. Tento postup se může zdát zdlouhavý a zbytečný, spolehlivě vás však ochrání od případného neúmyslného porušení autorských práv, k němuž by mohlo dojít, pokud byste do svého článku na Wikipedii opisovali celé věty a odstavce. Autorský zákon totiž nechrání samotné informace, nýbrž jejich konkrétní formulace v knihách. Vypsáním všech důležitých fakt a jejich následným samostatným zpracováním se zaručeně vyvarujete řady problémů.³⁵

Autor článku žije v Mladé Boleslavi. Již více než deset let se věnuje amatérskému divadlu a od malička navštěvuje inscenace mladoboleslavského divadla, k divadelnímu umění má tedy vřelý vztah. Místní knihovna disponuje nepřehledným množstvím regionální literatury a aktuální dění na divadelní scéně monitorují regionální zpravodajské servery. Městské divadlo Mladá Boleslav tedy pro něj bylo ideální volbou pro budoucí článek. Ve své domácí knihovně našel dvě publikace o historii Mladoboleslavska, městská knihovna vydala bohatě ilustrovanou knihu mapující historii divadla od devatenáctého století po rok 1999. Vedle ní nabídl knihovní katalog také encyklopedii českých profesionálních divadel. Několik odpolední proto padlo na důkladnou analýzu zapůjčených knih a výpis důležitých informací (viz obrázek 12).

Obrázek 12: Knihy a výpis informací

6.2 Název a osnova

Po stanovení tématu článek hned nezakládejte, raději si předem promyslete jeho celkovou koncepci. Vhodným prostředkem je vytvoření osnovy, jejíž body budou v budoucnu tvořit nadpisy jednotlivých sekcí vašeho článku. Osnova může být jednoduchá, lepší však bude její rozvětvení do několika úrovní. Systém Wikipedie umožňuje použít až 4 úrovně nadpisů, přičemž ta první tvoří název článku a v jeho stati se již nepoužívá.

Budoucí strukturu článku si můžete připravovat na svém PC, registrovaní uživatelé mají možnost založit si v rámci Wikipedie vlastní zkušební prostor, takzvané „pískoviště“. Na něm si můžete mimo jiné vyzkoušet i formátovací příkazy, jež se poněkud liší od standardních formátovacích značek na internetu.

³⁵ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Autorské právo#Práva a povinnosti přispěvatelů](#)“

Důležitým rozhodnutím je též stanovení názvu článku, který by měl korespondovat s tím, pod jakým názvem by náhodný čtenář pravděpodobně váš článek hledal.³⁶ Píšete-li o instituci, očekávaným názvem článku bude nejspíš ten, který daná instituce používá jako oficiální. Existuje-li více názvů, pod nimiž by čtenář mohl článek hledat, vyberte jeden nejočekávanější, ze zbývajících názvů lze vytvořit přesměrování.³⁷

Oficiální název instituce je v současnosti Městské divadlo Mladá Boleslav. Tak tomu ale nebylo odjakživa, od svého založení v roce 1945 stihlo již divadlo vystřídat celkem pět oficiálních názvů. Článek „Středočeské divadlo Mladá Boleslav“ (název divadla mezi roky 1945-1948) bude patrně hledat méně lidí než článek označený aktuálním oficiálním názvem, proto autor článek založil pod názvem „Městské divadlo Mladá Boleslav“ a z ostatních názvů vytvořil přesměrování. Tvorba osnovy článku, jakož i následně celého jeho textu, probíhala v jeho uživatelském prostoru, kde si pro tyto účely zřídil „pískoviště“. Struktura článku je pevně dána: Na počátku se text věnuje budově, následně chronologicky historii a v závěru aktuálnímu dění v divadle.

6.3 Encyklopedický text

Máte-li promyšlenou budoucí strukturu vašeho encyklopedického hesla, je načase začít s vlastním psaním. Prozatím není třeba sepisovat úvod článku, který je nevhodnější napsat až ke konci práce a zapracovat do něj shrnutí základních informací z celého článku, začnete přímo samotnou statí článku, tj. hlavním textem. Ten musí být (stejně jako všechny další části článku) psán encyklopedickým stylem³⁸ a z neutrálního úhlu pohledu,³⁹ v opačném případě je třeba počítat s pozdějšími výraznými úpravami článku rukama zkušenějších přispěvatelů. Do článku je třeba zanášet výhradně informace získané z věrohodných zdrojů (těmi nejsou např. internetové blogy nebo weby na freehostingu), striktně je zapovězena jakákoli forma vlastního výzkumu.⁴⁰ Jak tvrdí komunita Wikipedie v jednom ze svých závazných pravidel: „Odmítli bychom i držitele Nobelovy ceny, kdyby chtěl své poznatky publikovat nejdříve na Wikipedii.“⁴¹ Ideální je též zamyslet se nad délkou článku. Příliš krátký článek bude dozajista brzy označen nepopulární šablonou

³⁶ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Název článku](#)“

³⁷ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Přesměrování](#)“

³⁸ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Encyklopedický styl](#)“

³⁹ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Nezaujatý úhel pohledu](#)“

⁴⁰ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Žádný vlastní výzkum](#)“

⁴¹ Viz výše uvedené pravidlo, citováno 22. února 2012.

„Pahýl“,⁴² naopak příliš dlouhé texty mohou působit problémy například s načítáním na mobilních zařízeních, nehledě na nepřehlednost v případě nedostatečného členění textu do kapitol a odstavců. Rozsah článku by měl být vždy úměrný rozsahu tématu, o němž text pojednává.⁴³

Článek obsahuje výhradně informace vyčtené z knih, vypsané na papír a pravidelně odškrtávané tak, aby nic neuniklo a zároveň aby autor příliš nepouštěl uzdu své fantazii. Po sepsání hlavního článku (bez úvodu a závěrečných sekcí) byl jeho rozsah něco přes 70 000 znaků. Po poradě se zkušenějším uživatelem autor dospěl k názoru, že nemá smysl článek dělit na více částí. To by však bylo vhodné, kdyby přesáhl délku 100 000 znaků.

6.3.1 Interní odkazy

Encyklopedický text je nutné opatřit interními odkazy na další příbuzné články a takzvanými *interwiki odkazy* (odkazy na stejný článek v dalších jazykových verzích Wikipedie).⁴⁴ Obvykle postačí přidat odkaz na anglickou verzi článku a naopak do článku na anglické Wikipedii vložit odkaz na ten váš. O zbytek se během několika dní postarají automatické skripty, takzvaní *boti*. Článek také zařaďte do správných kategorií.⁴⁵

6.4 Úvod článku

Úvodní část článku je lépe psát až ve chvíli, kdy je samotný text stati již dokončený. Měla by totiž poskytnout čtenáři rychlé shrnutí základních informací o tématu, které následující text dále rozvine. Ideální délka úvodu jsou u delších článků dva až tři odstavce. Úvod by podle obecných zvyklostí měl hned na začátku obsahovat tučně zvýrazněné heslo, o němž celý článek pojednává.⁴⁶

6.5 Závěrečné sekce, zdroje a reference

Posledním krokem při tvorbě vlastního encyklopedického textu je přidání takzvaných závěrečných sekcí. Obvykle jde o výčet dostupné literatury vztahující se k tématu, souvisejících článků na české Wikipedii, automaticky generovaný seznam použitých referencí a v neposlední řadě i externí odkazy na oficiální webové servery. Ty je však třeba

⁴² Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Pahýl](#)“

⁴³ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Délka článku](#)“

⁴⁴ Podrobnější informace na stránce „[Nápověda: Odkazy](#)“ a „[Nápověda: Mezijazykové odkazy](#)“

⁴⁵ Podrobnější informace na stránce „[Nápověda: Kategorie](#)“

⁴⁶ Podrobnější informace na stránce „[Wikipedie: Vzhled a styl#Úvod](#)“

vkładat s mírou, protože Wikipedie není pouhou sbírkou externích odkazů.⁴⁷ Při tvorbě seznamu literatury je zase třeba používat zápisy podle normy, ideálně s využitím předdefinovaných citačních šablon.⁴⁸ Během studia pravidel pro vkládání referencí věnujte pozornost také doporučení pro vkládání takzvaných řádkových referencí přímo do textu, které jsou v určitých případech (přesné číselné údaje, kontroverzní tvrzení, názory konkrétních osob a podobně) nutnou podmínkou pro zařazení článku mezi kvalitní.⁴⁹

6.6 Obrázky v článku

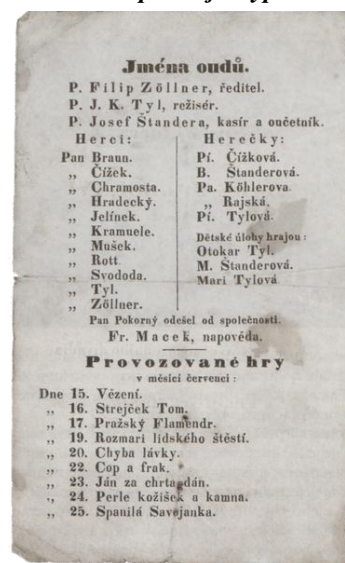
Po dokončení vlastního textu je možné článek v rámci možností doplnit ilustračními obrázky.⁵⁰ Neexistuje žádné pravidlo, kolik obrázků by v článku mělo být, jejich optimální počet se řídí délkou článku a jeho strukturou. Obrázky by měly ukázat vše důležité, na druhou stranu by jich ale nemělo být zbytečně mnoho. Důležité je také jejich uspořádání v prostoru tak, aby obrázek korespondoval s tou částí textu, u které se čtenářům zobrazí.

Obrázek 13: Jako vlastní dílo je tento obrázek autorovi plně k dispozici.

Jestliže počet a rozmístění obrázků je spíše jednoduchou otázkou vlastního vkusu a uvážení, získání vhodných a použitelných obrázků může být mnohem komplikovanější. Zcela volně můžete používat obrázky nahrané na serverech projektu Wikimedia Commons, u specifitějších témat bývá s obrázky problém. Máte-li možnost pořídit vlastní fotografie (viz obrázek 13), neváhejte a pusťte se do toho, autorská práva na takové obrázky pak náleží vám a můžete s nimi nakládat, jak chcete (pokud tedy nefotografujete knižní ilustrace či obrazy). Víceméně bez obav můžete také použít materiály, jejichž autor zemřel před více než 70 lety (takové lze obvykle i naskenovat z knihy, viz obrázek 14).

Obrázek 14: Dílo, jehož autorská práva již vypršela

⁴⁷ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: Co Wikipedie není**“

⁴⁸ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: Reference**“

⁴⁹ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: Co zdrojovat**“

⁵⁰ Podrobnější informace na stránce „**Nápověda: Obrázky**“

S trochou pílě je možné dostat do Wikipedie i obrázek, které nejsou vašim dílem. Tomu však samozřejmě musí předcházet souhlas držitele autorských práv zasláný do systému *OTRS*.⁵¹ Chcete-li získat pro Wikipedii takový obrázek, je třeba kontaktovat autora (případně držitele práv) a požádat jej, aby soubor uvolnil pod některou ze svobodných licencí akceptovatelných v projektech nadace Wikimedia. Na příslušné stránce nápovědy jsou k dispozici i vzorové texty, které lze v komunikaci s držitelem práv použít.

Autor článku o Městském divadle Mladá Boleslav využil toho, že budova divadla stojí přímo naproti jeho škole, a o polední přestávce se vydal na její obhlídku s fotoaparátem v ruce. Získal tak všechny potřebné fotografie exteriéru. V knize o dějinách městského divadla pak objevil naskenované plakáty, které zvaly mladoboleslavské publikum na představení Zöllnerovy kočovné společnosti s Josefem Kajetánem Tylem. Protože představení se konala v průběhu léta 1854, lze předpokládat, že autor tohoto plakátu bude již více než 70 let po smrti a dílo tedy již není chráněno autorským zákonem. Takový předpoklad však nemůžeme použít v případě fotografií z inscenace Dr. Jekyll a Mr. Hyde, kterou divadlo v premiéře uvedlo na podzim 2011 (viz obrázek 15). Nezbyvalo tedy než kontaktovat ředitele divadla, který jako držitel majetkových autorských práv ochotně svolil k použití všech fotografií z inscenací divadla a jejich uvolnění pod licencí CC-BY-SA. Aby nedošlo ke kompletnímu „vykradení“ fotogalerie divadla, je uvolnění fotografií podmíněno tím, že fotografie musí stáhnout a nahrát na server Wikimedia Commons konkrétní osoba (Michal Bělka), jinak jde o neoprávněné užití díla. Výběr konkrétních obrázků je pak předmětem dohody mezi onou „zmocněnou“ osobou a ředitelem divadla.

Obrázek 15: Fotografie je dílem Martiny Venigerové, MDMB ji jako držitel majetkových autorských práv uvolnilo pod licencí CC-BY-SA 3.0.

6.7 Navigační a informační šablony

Na závěr práce je vhodné vytvořený článek obohatit o informační a navigační šablony. Definice šablon a nástin této problematiky jsou předmětem kapitoly 3.2.4 *Šablony a jejich použití*. Ve zkratce se jedná o standardizované části textu (případně jiných prvků jako např. tabulka), které mají v hlavním jmenném prostoru (tj. v encyklopedických článcích) za cíl poskytnout přehled důležitých informací, odkazovat na tematicky

⁵¹ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: OTRS**“

související stránky, usnadnit případné budoucí úpravy článku a v neposlední řadě přispívají také k jednotnému vzhledu Wikipedie.⁵² Jejich používání vyžaduje určité základní znalosti chodu Wikipedie a technických procesů, které za tvorbou a zobrazováním článků stojí. Pro usnadnění práce editorů jsou však klíčové šablony vybaveny dokumentací, jež slouží jako návod k vyplnění a použití. Mezi nejčastěji používané typy šablon patří tzv. *infoboxy*.⁵³

6.8 Zpětná vazba

Po dokončení článku je vhodné jej nechat prohlédnout a zkontrolovat zkušenějšími uživateli, ideálně v rámci takzvaného *recenzního řízení*.⁵⁴ V rámci recenzního řízení článek pročte a zhodnotí dobrovolník (nebo více dobrovolníků) z řad zkušenějších wikipedistů, své poznámky a náměty následně vypíše na diskuzní stránce článku. Recenze obvykle odhalí většinu nedostatků, které brání zařazení článku mezi „Dobré články“ a označení ikonou stříbrného dílku puzzle.⁵⁵ Vedle recenzního řízení, které je otevřené všem uživatelům bez ohledu na jejich zaměření, můžete přímo kontaktovat některého z Wikipedistů, kteří se ve svých článcích věnují přímo tematické oblasti, v níž na Wikipedii působíte vy. Takoví recenzenti se mohou podrobněji věnovat obsahové stránce článku, zatímco recenzenti z jiných oborů se obvykle zaměřují spíše na stránku formální.

Má-li článek ambice zařadit se mezi nejlepší, musí projít diskuzí a následným hlasováním v procesu *nominace nejlepších článků*, kde jsou většinou nalezeny a opraveny i detaily, jež recenznímu řízení unikly.⁵⁶ V rámci nominačního procesu probíhá nejdříve obecná diskuze o kvalitě článku, do níž se může připojit kterýkoli wikipedista. Autor nominovaného článku by měl diskuzi pravidelně sledovat a reagovat na zasílané připomínky. Po zapracování připomínek následuje hlasování komunity Wikipedie, v němž se rozhodne, zda je článek způsobilý k zařazení mezi Nejlepší články. V případě úspěšné nominace se autor článku dočká symbolického ocenění v podobě vyznamenání na své diskuzní stránce.

⁵² Podrobnější informace na stránce „**Nápověda: Šablony**“

⁵³ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: Infobox**“

⁵⁴ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: Wikiprojekt Kvalita**“

⁵⁵ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: Dobré články**“

⁵⁶ Podrobnější informace na stránce „**Wikipedie: Nominace nejlepších článků**“

Autor článku o Městském divadle Mladá Boleslav zařadil svůj článek po dokončení do recenzního řízení, kde ve spolupráci s jedním ze zkušených uživatelů „vychytil“ formální nedostatky. Zároveň kontaktoval autorku článku o Městském divadle Brno. Po úspěšném zakončení nominačního procesu získal jeho článek zlatou ikonu dílku puzzle a na diskuzní stránce autora se objevilo vyznamenání „Medaile Karla Čapka“ za přínos na poli článků o literatuře a divadelnictví (viz obrázek 16). Již v průběhu tvorby článku přitom získal „Železnou hvězdu kvalitního wikipedisty“ za to, že se naučil vytvářet šablony infoboxů a vytvořil důstojný infobox pro všechny články o divadlech, jež do té doby na Wikipedii chyběl a bránil tak divadelním článkům v cestě mezi Nejlepší články české Wikipedie.

Obrázek 16: Medaile Karla Čapka

7. Závěr

Cílem této maturitní práce bylo seznámit čtenáře s myšlenkami otevřené internetové encyklopedie, se základními principy jejího fungování a zásadami, jichž by se měl během práce s Wikipedií držet. Zvláštní důraz byl přitom věnován významu Wikipedie a dalších projektů nadace Wikimedia ve školním prostředí a praktickému návodu na vytvoření kvalitního encyklopedického článku. Ten je sestaven na základě vlastních zkušeností autora, které získal během tvorby článku s regionální tematikou, jenž byl nakonec zařazen mezi nejlepší články české Wikipedie.

Důvodem, proč jsem pro svou práci zvolil právě takovou koncepci, byla vize možného využití projektů Wikimedia ke zkvalitnění výukového procesu Gymnázia Dr. Josefa Pekaře, neboť aktivní využívání moderních technologií a odborná práce s informačními zdroji patří dle mého názoru mezi důležité činnosti, jež by moderní a kvalitní vzdělávací instituce měla u svých studentů rozvíjet. Wikipedie je ve světě i v této zemi velice známým a poměrně věhlasným vzdělávacím projektem, a tak by participace na jejím rozvoji jistě přispěla k šíření dobrého jména školy. Rozhodně by šlo také o zajímavou zkušenost pro její studenty, kteří by navíc získali pocit, že jejich práce najde v budoucnu své uplatnění a neskončí bez užitku založená v učitelově zásuvce.

8. Použité zdroje

Jelikož velká část této maturitní práce je založena na vlastních zkušenostech autora s tvorbou článků na Wikipedii, opírají se mnohá tvrzení právě o tyto zkušenosti a nejsou tedy přímou citací psaných pravidel a pouček (ačkoli na ně pro bližší pochopení problematiky mnohdy odkazují). Seznam použitých zdrojů proto obsahuje pouze bibliografické a internetové zdroje, jež byly přímo využity v průběhu psaní této maturitní práce.

8.1 Bibliografie

1. **Wikimedia Foundation.** *Wikimedia Foundation annual report 2009–2010.* San Francisco : EXBROOK, 2011. 25 s.
2. **Wikimedia Foundation.** *Wikimedia Foundation annual report 2010-2011.* San Francisco : EXBROOK, 2012. 27 s.
3. **Wikimedia Foundation a komunita projektů Wikimedia.** *Wikimedia strategic plan: A collaborative vision for the movement through 2015.* San Francisco : EXBROOK, 2011. 21 s.
4. **Brož, P., Groh, J., Hofman, J., Hrdlička, P., Kadlecová, P., Langer, M., Lochman, J., Loužek, J., Špale, J.** *Wikipedie: průvodce na cestě za informacemi.* Praha : Computer Media s.r.o., 2010. 137 s. ISBN: 978-80-7402-062-9.

8.2 Internetové zdroje

1. **Iuk.** Životopisy nových kardinálů posbíral Vatikán na Wikipedii. *ČT24.cz.* [Online] Česká televize, 09. 01 2012. [Citace: 20. 02 2012.]
<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/159853-zivotopisy-novych-kardinalu-posbiral-vatikan-na-wikipedii/>.
2. **Příspěvatelé Wikipedie.** Wikipedie:Ambasadorství. [Online] Wikipedie, otevřená encyklopedie, 22. 02 2012. [Citace: 22. 02 2012.]
<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedie:Ambasadorstv%C3%AD&oldid=8174293>.

3. —. Wikipedie:Žádný vlastní výzkum. [Online] Wikipedie: Otevřená encyklopedie, 11. 02 2012. [Citace: 22. 02 2012.]
http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedie:%C5%BD%C3%A1dn%C3%BD_vlastn%C3%AD_v%C3%BDzkum&oldid=8117516.
4. —. Nápořěda:Šablony. [Online] Wikipedie, otevřená encyklopedie, 21. 02 2012. [Citace: 22. 02 2012.]
<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=N%C3%A1pov%C4%9Bda:%C5%A0ablony&oldid=8167293>.
5. **Wikimedia Foundation.** Statistika. [Online] Wikipedie, otevřená encyklopedie. [Citace: 22. 02 2012.]
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Speci%C3%A1ln%C3%AD:Statistika>.
6. **Přispěvatelé Wikipedie.** Česká Wikipedie. [Online] Wikipedie, otevřená encyklopedie, 05. 02 2012. [Citace: 22. 02 2012.]
http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=%C4%8Cesk%C3%A1_Wikipedie&oldid=8008558.
7. —. Wikipedie. [Online] Wikipedie, otevřená encyklopedie, 12. 02 2012. [Citace: 22. 02 2012.] <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedie&oldid=8123348>.
8. **Koubský, P.** Wikipedia nám ukazuje, co si chce lidstvo pamatovat a co zapomenout navždy. *IHNED.cz*. [Online] *Economia, a.s.*, 02. 02 2012. [Citace: 20. 02 2010.]
<http://life.ihned.cz/lide/c1-54591950-wikipedia-nam-ukazuje-co-si-chce-lidstvo-pamatovat-a-co-zapomenout-navzdy>.
9. **Reiter, M., Dostál, V.** Místo aby opisovali, studenti Wikipedii i tvoří (článek z deníku *Právo*). *i-Fórum*. [Online] Univerzita Karlova v Praze, 17. 02 2012. [Citace: 20. 02 2012.] <http://iforum.cuni.cz/IFORUM-12354.html>. ISSN: 1214-5726.
10. **Terdiman, D.** Study: Wikipedia as accurate as Britannica. *CNET News*. [Online] *CNET*, 15. 12 2005. [Citace: 20. 02 2012.] http://news.cnet.com/2100-1038_3-5997332.html.

9. Seznam obrázků

<i>OBRÁZEK 1: PRVNÍ WEBOVÁ STRÁNKA NA PRINCIPU „WIKI“</i>	8
<i>OBRÁZEK 2: PŮVODNÍ PODOBA HLAVNÍ STRANY</i>	9
<i>OBRÁZEK 3: WIKIKONFERENCE V NÁRODNÍ TECHNICKÉ KNIHOVNĚ (26. LISTOPADU 2011)</i>	11
<i>OBRÁZEK 4: SERVERY WIKIPEDIE V SERVEROVNĚ NA FLORIDĚ (ROK 2007)</i>	13
<i>OBRÁZEK 5: ROZHRANÍ PRO ČTENÍ ČLÁNKU</i>	14
<i>OBRÁZEK 6: EDITAČNÍ ROZHRANÍ ČLÁNKU</i>	15
<i>OBRÁZEK 7: OBRÁZEK S ATRIBUTEM „THUMB“</i>	18
<i>OBRÁZEK 8: ŠABLONA UPOZORŇUJÍCÍ NA NEDOSTATEČNÝ ROZSAH ČLÁNKU</i>	19
<i>OBRÁZEK 9: KLIMAGRAM</i>	19
<i>OBRÁZEK 10: DISKUZNÍ STRÁNKA ŠKOLNÍ IP (GYMNÁZIUM DR. JOSEFA PEKAŘE)</i>	23
<i>OBRÁZEK 11: ZLATÝ DÍLEK PUZZLE, SYMBOL NEJLEPŠÍCH ČLÁNKŮ ČESKÉ WIKIPEDIE</i>	26
<i>OBRÁZEK 12: KNIHY A VÝPIS INFORMACÍ</i>	27
<i>OBRÁZEK 13: JAKO VLASTNÍ DÍLO JE TENTO OBRÁZEK AUTOROVÍ PLNĚ K DISPOZICI</i>	30
<i>OBRÁZEK 14: DÍLO, JEHOŽ AUTORSKÁ PRÁVA JIŽ VYPRŠELA</i>	30
<i>OBRÁZEK 15: FOTOGRAFIE JE DÍLEM MARTINY VENIGEROVÉ, MDMB JI JAKO DRŽITEL MAJETKOVÝCH AUTORSKÝCH PRÁV UVOLNILO POD LICENCÍ CC-BY-SA 3.0.</i>	31
<i>OBRÁZEK 16: MEDAILE KARLA ČAPKA</i>	33

9.1 Licenční údaje k obrázkům

Snímky jednotlivých stránek Wikipedie jsou pořízeny v souladu s licencí CC-BY-SA 3.0, pod níž je dostupný veškerý text na Wikipedii. Loga projektu Wikimedia a sesterských projektů jsou ochrannými známkami nadace Wikimedia Foundation. Fotografie z pražské Wikikonference (obrázek 3) je dílem uživatele Aktron (licence CC-BY 3.0). Zlatý dílek puzzle (obrázek 11) je dílem uživatele Rei-arthur (licence CC-BY-SA 3.0). Fotografie z inscenace Dr. Jekyll a Mr. Hyde (obrázek 15) je dílem Marty Venigerové uvolněným Městským divadlem Mladá Boleslav pod licencí CC-BY-SA 3.0. Vyznamenání „Medaile Karla Čapka“ je dílem uživatele Miraceti (licence CC-BY-SA 3.0). Fotografie Městského divadla Mladá Boleslav a parku Výstaviště jsou dílem autora této maturitní práce.

10. Seznam tabulek

TABULKA 1: ZÁKLADNÍ FORMÁTOVACÍ PŘÍKAZY MEDIAWIKI	16
TABULKA 2: ATRIBUTY LICENCE CREATIVE COMMONS	22

11. Seznam grafů

GRAF 1: VÝVOJ POČTU ČLÁNKŮ ČESKÉ WIKIPEDIE	9
--	---

Příloha 1: Statistika Wikipedie v AJ a ČJ

Následující tabulka obsahuje srovnání statistik anglické a české jazykové verze Wikipedie. Data pochází z automaticky generovaných statistik dostupných pod názvem „**Special:Statistic**“ (vždy na příslušné jazykové verzi Wikipedie). Data jsou aktuální k datu 22. února 2012, 17:35 středoevropského času.

Sledovaný údaj	Anglická Wikipedie	Česká Wikipedie
Počet článků ⁵⁷	3 880 208	222 935
Celkový počet stránek ⁵⁸	26 359 189	582 808
Celkový počet editací ⁵⁹	518 286 868	8 371 823
Průměrný počet editací ⁶⁰	19,66	14,36
Počet uživatelů ⁶¹	16 315 091	176 288
Počet aktivních uživatelů ⁶²	149 595	2 412
Počet správců	1 508	29
Počet robotů	694	131

⁵⁷ Do počtu článků jsou zahrnuty pouze stránky v hlavním jmenném prostoru, tj. encyklopedické články.

⁵⁸ Do tohoto počtu stránek jsou zahrnuty všechny stránky dané Wikipedie včetně komunitních stránek, diskuzí, šablon a podobně.

⁵⁹ Počítáno od založení dané jazykové verze Wikipedie

⁶⁰ Průměrný počet editací na 1 stránku

⁶¹ Celkový počet všech registrovaných uživatelů, kteří mají účet na dané verzi Wikipedie

⁶² Aktivním uživatelem se rozumí ten, který během posledních 30 dnů provedl nějakou editaci.

Příloha 2: Encyklopedický článek

Článek je převzat přímo z prostředí Wikipedie jako obrazový snímek, neboť jen tímto způsobem lze zachovat podobu článku tak, jak byl v rámci přípravy této maturitní práce na Wikipedii vytvořen. Plnohodnotná verze článku je k dispozici přímo ve Wikipedii, a to na adrese http://cs.wikipedia.org/wiki/Městské_divadlo_Mladá_Boleslav.

Následující stránky zachycují podobu článku ze dne 22. 2. 2012 (revize č. 8177630).

Městské divadlo Mladá Boleslav

Souřadnice: 50°24′55,8″ s. š., 14°54′25,06″ v. d.

Městské divadlo Mladá Boleslav (zkratka **MDMB**) je profesionální divadlo, jehož zřizovatelem je město Mladá Boleslav. Působí na dvou scénách secesní budovy v Palackého ulici, která byla postavena v roce 1909 na popud mladoboleslavských divadelních ochotníků, kteří před výstavbou divadla hráli již od poloviny 19. století v sálech místních hostinců, mezi roky 1878 a 1904 také v divadelním sále mladoboleslavské radnice. Provoz současné divadelní budovy byl slavnostně zahájen 21. listopadu 1909 inscenací *Lucerna* Aloise Jiráska. Profesionální umělecký soubor působí v městském divadle od roku 1945, v letech 1966–1994 bylo divadlo sloučené s kladenským pod názvem **Divadlo Jaroslava Průchy** (později **Středočeské divadlo Kladno a Mladá Boleslav**). Během této éry došlo ke generální rekonstrukci budovy a vytvoření druhé, alternativní scény. Samostatné městské divadlo funguje od roku 1994.

Umělecký soubor Městského divadla Mladá Boleslav vznikal po rozdělení Středočeského divadla zcela od základů, jelikož původní soubor s výjimkou dvou hereček zůstal kladenskému divadlu. V období formování stálého souboru hostovala v divadle řada pražských herců (např. Antonie Hegerlíková, Veronika Žilková, Radoslav Brzobohatý, Radovan Lukavský). Herecky, autorsky i režijně spolupracoval s divadlem i Miroslav Horníček. K roku 2011 má v Městském divadle Mladá Boleslav stále angažmá 10 herců a 7 hereček. K významným osobnostem divadla patří například Ota Jirák, Matouš Ruml a Veronika Kubařová. Do souboru často přichází mladí herci, kteří zde nasbírají zkušenosti a po čase přejdou do angažmá některého z pražských divadel.

Od svého osamostatnění uvádí divadlo každou sezónu přibližně šest premiér, první uvedenou inscenací byla roku 1994 *Zeyerova hra Radúz a Mahulena*. Vedle osvědčených her české i světové klasiky se věnuje také nekonvenční tvorbě a uvedlo také několik muzikálů. Nejvíce oceňovanou inscenací divadla jsou *Muži v offsidu* autora Karla Poláčka. Ti byli spolu s *Miláčkem* autora Guye de Maupassanta v podání mladoboleslavského divadla natočeni a odvysíláni Českou televizí. Divadlo má zhruba 5000 stálých diváků v předplatitelských skupinách a jeho návštěvnost přesahuje 90 %.^[1] Kromě místního souboru na jeho scéně pravidelně hostují soubory profesionálních divadel z Prahy, Kladna a dalších českých měst.

Obsah [skrýt]

- 1 Budova
  - 1.1 Exteriér
  - 1.2 Interiér
    - 1.2.1 Slavnostní opona
- 2 Historie
  - 2.1 Počátky ochotnického divadla v Mladé Boleslavi
  - 2.2 Divadlo v nové radnici
  - 2.3 Nová divadelní budova
  - 2.4 Německá okupace a válečné období
  - 2.5 Profesionální soubor
  - 2.6 Divadlo Jaroslava Průchy
- 3 Současnost
  - 3.1 Nová scéna
  - 3.2 Odvolání ředitele
- 4 Repertoár
- 5 Soubor
  - 5.1 Členové uměleckého souboru k roku 2011
- 6 Poznámky
- 7 Reference
- 8 Literatura
- 9 Související články
- 10 Externí odkazy

Městské divadlo Mladá Boleslav	
	
Budova divadla v Palackého ulici	
Základní informace	
Stát	 Česká republika
Místo	Mladá Boleslav
Typ divadla	profesionální divadlo
Zaměření	čínohra, muzikál
Vznik	1945
Počet scén	2
Scény	Velká scéna Malá scéna
Zkratka	MDMB
Zřizovatel	Statutární město Mladá Boleslav
Budova	
Styl	secese, neobaroko
Architekti	Ferdinand Fellner Edmund Helmer Jan Kříženecký Emil Králík
Doba výstavby	1905–1909
Otevření	21. listopadu 1909
Přestavby	1937, 1977–1985, 2009
Osobnosti	
Ředitel	František Skřípek
Umělecký šéf	Pavel Khek
Dramaturg	Petr Mikeska
Další informace	
Adresa	Palackého 263 293 01 Mladá Boleslav
Oficiální web	http://www.mdmb.cz
Multimédia:	 Wikimedia Commons

Budova

[\[editovat\]](#)

Budova městského divadla stojí v rohu městského parku **Výstaviště** v Palackého ulici v sousedství dalších významných městských budov (dvě gymnázia, sokolovna, bankovní dům). Divadlo bylo postaveno v letech 1905–1909 poté, co okresní hejtmanství zakázalo provozování kulturních akcí v radničním sále. [2] Zpracováním projektu, vytvořením návrhu nového divadla a posléze i pracemi na interiéru budovy byla pověřena stavební firma Ferdinanda Fellnera a Edmunda Helmera (další práce firmy: např. Německé divadlo v Praze, Mahenovo divadlo, Volkstheater ve Vídni). [3] Exteriér divadla je však dílem Jana Kříženeckého a Emila Králíka, kteří byli pověřeni přepracováním původního neorenesančního projektu, protože se městské radě zdál málo reprezentativní. Celkové náklady na výstavbu činily 480 000 korun. [4] Městské divadlo bylo slavnostně otevřeno 21. listopadu 1909. [5]

První velké stavební úpravy se v divadle odehrály v roce 1937. K divadlu byl přistavěn zkušební sál a skladovací prostory, budova tak získala tvar písmene T (původní půdorys byl obdélníkový). Kromě toho bylo upraveno hlediště divadla, kde byla zrušena středová ulička. Došlo také k opravě topení, osvětlení a fasád. [6] V letech 1977–1985 prošlo divadlo generální opravou, během které došlo k úpravě půdorysu místností, výměně zařízení divadla a zásadní modernizaci jevištní techniky. Během této rekonstrukce byla v suterénu divadla zřízena Malá scéna s divadelním klubem. [7] Před rokem 1988 byla budova divadla zapsána na seznam kulturních památek. [8] Další velkou rekonstrukcí prošla budova v létě 2010, kdy byla vyměněna veškerá sedadla, podlahová krytina v hlavním sále, vodovodní potrubí a vzduchotechnika. Opravena byla také střešní krytina a budova divadla byla napojena na centrální vytápění. V divadle byla také zřízena bezbariérová toaleta. Kompletní obnovou prošly i omítky divadla, které získaly cenu Fasáda roku 2010 v jedenáctém ročníku soutěže vyhlášené architektonickou a stavební fakultou ČVUT, Obcí architektů a dalšími společnostmi z oboru. [9]

Exteriér

[\[editovat\]](#)

Průčelí divadelní budovy

Průčelí budovy dominují dva mohutné pylony, na nichž stojí dvojice sousoší pražského sochaře Jana Štursy *Probuzení národa* (levo) a *Vítězství umění* (vpravo). Pod levým sousoším je na pylonu umístěn dvouocasý český lev, vpravo jednoocasý lev jako znak Mladé Boleslavi. Na bocích pylonů i dalších částí budovy jsou štukem vyvedeny letopočty MCMIX (1909). Uprostřed průčelí se před trojúhelníkovým štítem nachází socha sedící múzy Thálie podepřená dvěma sloupy, pod níž je umístěn zlatý nápis „Umění – síla života.“ V průčelí jsou dále tři menší a pod nimi tři vysoká okna s modrými rámy, která sahají až ke kovové, částečně prosklené skořepinové markýze, jejíž podpůrné sloupy nesou pozlacené monogramy MB. Pod konstrukcí markýzy je zavěšeno pět velkých elektrických luceren. Markýza kryje troje dveře, k nimž vede široké středové schodiště (při rekonstrukci v roce 2010 opatřené zábradlím) a stoupavý asfaltový nájezd ve tvaru písmene U (přízemí divadla je zvednuto nad úroveň terénu).

Na úrovni přízemních oken budovy je bílá vnější omítka divadla zdobená pásovou bosáží. Kolem oken druhého patra jsou vyvedeny výrazné šedé obdélníky, které okna opticky prodlužují. Dekoraci stěn tvoří

keramické maskarony představující jednotlivé druhy dramatického umění, měděné věnce, festony a monogramy. Obě boční stěny budovy narušují modré boční východy se schodišti (3 na každé straně), na severní straně ještě suterénní vchod do divadelního klubu a na Malou scénu. Na východní straně vystupuje z budovy obdélníková přístavba z roku 1937 spolu s technickým vchodem a nájezdovou rampou pro přepravu kulís. Střeška budovy nemá jednu rovinu, zvedá se nad zdobeným štítem průčelí. Nad prostorem jeviště se nachází dvoupatrová nástavba s okny a sloupy, rovněž zdobená věnci. [10]

Keramické maskarony na fasádě divadla

Interiér

[\[editovat\]](#)

Secesní architektonický styl ovlivnil i podobu interiéru divadla, zejména přízemního vstupního vestibulu, foyeru a kuřárny v patře. Interiér však prošel řadou rekonstrukcí, během nichž došlo také ke změně půdorysu některých prostor a nedochoval se ani původní mobiliář. [10] Vestibul divadla má obdélníkový půdorys, omítky vyvedené do světle zelena a rovný strop s fabiony. Z vestibulu vedou diagonální chodby do šaten se vstupy do hlediště, po stranách jsou umístěna schodiště do patra potažená červenými koberci. Podobně jako vestibul je disponován i foyer, jemuž dominuje velký závěsný lustr. Na stěnách foyeru visí dvojice velkých obrazů znázorňujících výjevy z Mladé Boleslavi v 70. letech (byly přidány během rekonstrukce v letech 1977–1985). Oproti přízemí, v němž je vestibul na stejné výškové úrovni jako šatny, je foyer oproti šatnám v patře zvýšený z důvodu stupňování sedadel na balkoně. Hlavní vstupy na balkon hlediště vedou přímo z foyeru, boční z prostoru šaten. Ornamentální štuková výzdoba a římsy jsou ve všech těchto prostorách v secesním duchu. [11]

Hlavní sál divadla (Velká scéna) má hruškovitý půdorys, hlediště je tvořeno tmavě červenými sedadly v přízemí a na balkoně, který je zídou rozdělen na dvě úrovně (tzv. druhý balkon má dva oddělené bloky se samostatným vchodem z foyeru). Hlediště kryje zavěšený strop ve tvaru lastury rozdělený pozlacenými štukovými ornamenty na pravidelné obdélníky. Boční stěny sálu v obou výškových úrovních hlediště obklopují lóže. První z nich zasahují až do prostoru předscény, jsou orámovány mohutnými polosloupy, na nichž sedí putti (barokní sochy nahých dětí). Na každé straně sálu navazují dvě lóže v přízemí a dvě v patře, které mají společný parapet se zbytkem balkónu. Omítky Velké scény jsou laděny do světle žluta s četným zlacením a její výzdoba je vyvedena v neobarokním stylu, využívá se zejména ornament doplněný pozlacenými festony. [11]

Slavnostní opona

[\[editovat\]](#)

Jeviště Velké scény je vybaveno třemi oponami. Nejbližše hledišti je zavěšena **protipožární opona**, nejdále hlavní opona z červeného **sametu**.^[12] Divadlo disponuje také slavnostní malovanou oponou nazvanou *Apotheóza Thálie*, jejímž autorem je malíř Theodor Hilšer. Tématem vyobrazení na oponě je oslava dramatického, pěveckého a hudebního umění Mladoboleslavska. Uprostřed plátna sedí antická múza Thálie s žezlem v ruce, nad níž se vznášá múza s **lyrou**. Celkově znázorňuje opona devět postav, z toho osm žen a jednoho starého muže. Ve středu dolní části plátna je vyveden barokizovaný městský znak, dalším regionálním motivem je **panoráma** údolí řeky Jizery a zříceniny hradu Michalovice v pozadí opony. Celé vyobrazení je orámováno dekorativními prvky ladícími k neobaroknímu interiéru sálu. Opona byla autorem zhotovena za celkovou cenu 6000 korun. Celou ji namaloval vsedě, jelikož byl ochrnut na obě dolní končetiny. Svůj podpis Theodor Hilšer umístil na jeden ze schodů vedle postavy starce.^{[13][14]}

Historie

[\[editovat\]](#)

Počátky ochotnického divadla v Mladé Boleslavi

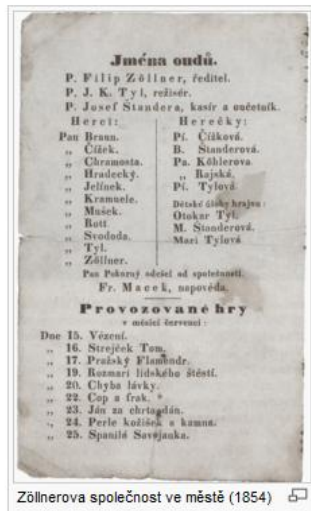
[\[editovat\]](#)

První ochotnické divadelní spolky Mladoboleslavska začaly vznikat v první polovině 19. století nejdříve v menších městech regionu (1823 v Nových Benátkách, 1833 v Mnichově Hradišti, 1835 v Dobrovici a 1836 v **Bakově nad Jizerou**).^[15] Samotná Mladá Boleslav byla jako sídlo krajského krajského hejtmanství pod silným vlivem **germanizace**, kromě úředního a vyučovacího zde byla **němčina** i jazykem vývěsních štítů a běžné komunikace vyšších společenských vrstev.^{[15][16]} Společenský život nebyl ve městě příliš patrný a divadlo se hrálo v místních hostincích jen příležitostně, když do Mladé Boleslavi zavítal některý z kočovných loutkářských nebo hereckých spolků.^[17] O první české divadelní představení se v roce 1842 pokusili studenti a absolventi mladoboleslavského gymnázia, k realizaci představení však nedošlo.^[18]

O rok později se kovářskému faráři **Karlu Aloisi Vinařickému** a koncipientovi krajského hejtmanství **Františku Pláčkovi** po několikaleté snaze podařilo získat od úřadů povolení k sehrání českého představení.^[19] Pódium, kulisy a oponu koupili od německých ochotníků, kteří v Mladé Boleslavi působili již od roku 1840.^{[20][21]} První česky hrané ochotnické představení bylo sehráno **8. dubna 1843**, jednalo se o inscenaci *Žížkův meč* autora **Václava Klimenta Klicpery**. V režii Josefa Kroupy se na představení podílelo 15 amatérských herců,^[p 1] kteří výtěžek věnovali dětské opatrovně. V témže roce ochotníci sehráli ještě hry *Tři hodiny před svatbou* a *Loupež*.^[21]

Hotel Věneček, v jehož sále bylo sehráno první představení (vpravo; současný stav po rekonstrukci Jiřího Krohy ve dvacátých letech 20. století)

Zöllnerova společnost ve městě (1854)

„*Strážný duch národnosti naší bděl nad spanilým počínáním našich vlastenců — a hry vypadaly, jakž se od mladých, sotva sebraných sil nejlépe očekávatí může.*“

— A.Ž., Květy; 24. května 1843^[22]

Další česká představení mladoboleslavských ochotníků už úřady nepovolily. Žádost o povolení dvanácti představení během zimy 1843–1844 ve prospěch dětské opatrovny byla zamítnuta, přičemž oficiální odůvodnění znělo tak, že provozující osoby nejsou zárukou dokonalého estetického prožitku a patří do kategorie nespolehlivých. Ochotníci mohli znovu hrát až roku 1845, kdy byly české země zasaženy povodněmi. Úřady tehdy hercům povolili sehrát celkem šestkrát frašku *Roztržitá* (autor **August von Kotzebue**).^[21]

V období **Bachova absolutismu** (50. léta 19. století) mladoboleslavští ochotníci nevystupovali, jediný stále působící divadelní spolek okresu se udržel v Benátkách nad Jizerou. Občas sehráli představení také ochotníci v Dobrovici, Bělé pod Bezdězem nebo Mnichově Hradišti, z hlediska repertoáru se jednalo o jednoduché zábavné frašky.^[23] Silné vlastenecké zaměření měly naopak mnohé hry **kočovné společnosti Filipa Zöllnera**, která navštívila Mladou Boleslav roku 1845. Jako herec a režisér v ní působil i **Josef Kajetán Tyl**, který byl v té době i přes **perzekuci** a nemoc považován za symbol národní hrdosti. Dětské role ztvárnily i jeho děti Marie a Otakar.^{[24][23]} Kočovná společnost ve městě hrála od července do září a v sále hotelu Věneček sehrála celkem 36 divadelních představení (např. *Pražský flamendr*, *Jiřkovo vidění*, *Strakonický dudák* apod.)^[25]

Na počátku druhé poloviny 19. století rostla úroveň kulturního a společenského života v Mladé Boleslavi zejména díky vzniku mnoha spolků (pěvecký soubor Boleslav, místní jednota Sokola apod.)^[26] To bylo možné díky úvolnění politických poměrů po vydání **Říjnového diplomu** v roce 1860. U obnovení tradice českého ochotnického divadla ve městě stáli **Karel May**, **Karel Vyskočil** a **Václav Petr**, kteří zorganizovali veřejnou sbírku na zhotovení nových kulis a rekvizit (většinu původního vybavení zničil požár Mladé Boleslavi roku 1859) a sestavili ochotnický soubor.^[25] V prosinci 1860 získal spolek povolení k sehrání osmi her a 26. prosince sehráli v přeplněném sále hotelu Věneček frašku *Duch času*. Ještě před začátkem představení předneslo několik vlastenců slavnostní projevy, všichni návštěvníci představení poté povstali a sborově zazpívali píseň *Kde domov můj*. Po této akci byli ochotníci z hotelu Věneček vykázáni jeho německým majitelem, přestože měli slíbené bezplatné propůjčení sálu pro pořádání pěti představení. Další inscenace proto spolek sehrál v hostinci U Modrého hroznu (ten byl ve vlastnictví Čecha Kašpara Štosse). Do repertoáru ochotníků patřily hry *Ženichové*, *Tři hodiny před svatbou*, *Doktora Fausta domácí čepička aneb Loupežnická krčma v lese*, *Paličova dcera*, *Strakonický dudák*, *Marie matka pluku*, *Pražský flamendr*, *Čech a Němec*.^[27] V roce 1868 přijal mladoboleslavský spolek na počest herce a ředitele Prozatímního divadla jméno **Kolár**.^[28]

Divadlo v nové radnici

[\[editovat\]](#)

Budova radnice, ve které se nacházel divadelní sál

V roce 1863 začalo vedení města jednat o postavení nové budovy, ve které měla sídlit radnice a gymnázium.[29] Pro její umístění byla nakonec vybrána lokalita za kostelem Panny Marie (na dnešním Komenského náměstí).[30] Stavba probíhala od roku 1865 podle projektu architektů Fichtnera a Niklase, slavnostní otevření nové radnice a gymnázia proběhlo 4. října 1868.[4] V průběhu stavby mladoboleslavští ochotníci usilovali o začlenění divadla do projektu, podporoval je v tom i městský tajemník K. Mattuš.[31] Protože součástí nové budovy byl i dvoupatří sál pro pořádání přednášek a občanských shromáždění, stačilo v okolních prostorách zřídit šatny a zázemí pro herce. V roce 1869 vznikl výbor pro zřízení městského divadla, jehož členy byl mj. Mattuš, architekt budovy Josef Fichtner a Karel May. 18. dubna 1878 byl provoz divadla slavnostně zahájen.

Kolár při této příležitosti sehrál veselohru *Prach do očí* a jednoaktovkou *On nežárí*. [p 2][29]

Divadelní sál byl umístěn v prvním patře nové radniční budovy a přesahoval až do druhého patra. V přízemním hledišti bylo 158 sedadel a 4 lóže, balkón nabízel další 4 lóže a 58 míst k sezení. Další několik desítek diváků mohlo představení sledovat vestoje.[29] Samotní herci měli podmínky poněkud stísněné, k dispozici jim byla jedna šatna pro muže, jedna pro ženy a jedna smíšená (pro herce vedlejších rolí a sbory). V průběhu roku 1870 prošel ještě interiér divadla sérií stavebních úprav, při nichž byly odbourány první lóže po obou stranách a orchestřiště se posunulo více do hlediště, aby se zvětšil prostor pro herce. Ti divadelní sál sdíleli s pěveckým spolkem Boleslav a svá představení hráli od září do února. V jarních měsících navštěvovali Mladou Boleslav kočovné herecké společnosti (např. soubor Pavla Švandy ze Semčic, Vendelína Budíla).[32] Do repertoáru spolku Kolár patřily v době jeho působení v divadelním sále radnice například hry: *Zvíkovský rarášek*, *Naši furianti*, *Paní mincmistrová* (L. Stroupežnický); *Charleyova teta* (B. Thomas); *Mlynář a jeho dítě* (E. Raupach); *Karel Havlíček Borovský*, *Jedenácté přikázání* (F. F. Šamberk); *Vojnarka* (A. Jirásek); *Třetí zvonění* (V. Štech); *Dáma s kaméliemi* (A. Dumas); *Revizor* (N. V. Gogol).[33] V některých představeních účinkovali spolu s Kolárem jako i významné osobnosti tehdejšího divadla (Jindřich Mošna, Otilie Sklenářová-Malá aj.), v divadelním sále probíhaly i koncerty za osobní účasti Antonína Dvořáka nebo Bedřicha Smetany.[34]

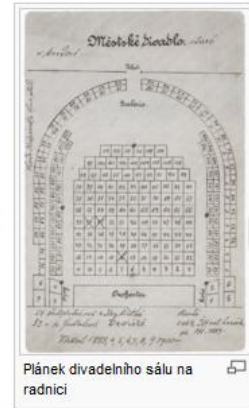
Divadelní sál mladoboleslavské radnice však nevyhovoval z hlediska požární bezpečnosti. Jelikož se v původním stavebním projektu s takovýmto využitím sálu nepočítalo, nedisponoval sál umístěný v prvním patře budovy žádnými nouzovými východy a jedinou únikovou cestou by se tak v případě nebezpečí stalo úzké točité schodiště.[34] Většina kulís a rekvizit byla navíc zhotovena z vysoce hořlavých materiálů, v zimních měsících se topilo v kamnech a osvětlení sálu zajišťoval otevřený oheň.[14] Okresní hejtmanství na nebezpečí několik let upozorňovalo, vedení města ale vždy nakonec získalo výjimku, díky níž mohly kulturní produkce v divadle pokračovat (stavební úpravy radniční budovy by byly příliš nákladné).[35] Poté, co v prosinci 1903 zahynulo 603 návštěvníků během velkého požáru *Irokézského divadla* v Chicagu, se po celém světě zpřísnila protipožární opatření v divadlech.[36] V únoru 1904 okresní hejtmanství s okamžitou platností zakázalo divadelní produkce v radničním sále a spolek Kolár mohl hrát opět pouze v sálech městských hostinců.[35]

Nová divadelní budova

[\[editovat\]](#)

Po uzavření divadelního sálu městské radnice pro kulturní produkce se spustila jednání, jejichž cílem bylo vyřešení vzniklé situace. Jako jedno z možných řešení se objevil návrh na stavební úpravy stávajícího sálu, například vytvoření únikových cest přístavbou železných schodišť do dvora radnice a přilehlé ulice. Druhá strana jednání prosazovala výstavbu nové divadelní budovy (železné schody by podle ní měly negativní dopad na celkový vzhled radniční budovy, jejich omezená kapacita by rychlost úniku obecně příliš nezvýšila a náklady na stavební úpravy by byly srovnatelné se stavbou nového divadla). Přes nepříznivou finanční situaci Mladé Boleslavi bylo nakonec rozhodnuto o výstavbě nové divadelní budovy v prostorách bývalých zahrad, kde tou dobou vznikala nová Palackého ulice s několika významnými městskými budovami (měšťanská škola, reálná škola, sokolovna). Divadelní komise jmenovaná 11. března 1904 začala řešit otázku projektu nové stavby.[p 3][2] Zpracováním projektu a vytvořením návrhu nového divadla byla pověřena stavební firma Ferdinanda Fellnera a Edmunda Helmera, která tehdy patřila mezi nejlepší firmy světa se specializací na výstavbu divadelních budov (např. Německé divadlo v Praze, Mahenovo divadlo, Volkstheater ve Vídni).[3]

Projekt byl městskou radou objednan na konci roku 1905 a jeho příprava trvala několik měsíců. Vídeňští architekti navrhovali interiér divadla vystavět v neobarokním stylu, exteriér měl být neorenesanční. Celkové náklady stavby byly vyčísleny na 280 000 korun (z toho 11 000 si účtovali architekti za zhotovení studie).[3] Divadelní komise schválila návrh interiéru, neorenesanční exteriér ale shledala málo monumentální a reprezentativní. Přeprocováním vnějšku nového divadla byli pověřeni Jan Kříženecký z Prahy a Emil Králík z Brna, kteří zpracovali návrh secesní budovy s bohatým zdobením a dvěma mohutnými pylony v průčelí.[4] Na stavbě divadla se podíleli zejména místní řemeslníci pod vedením stavitele Hercíka, kterému byla stavba zadána v roce 1907.[14] Kvůli přepracování projektu se stavba protáhla a prodražila na celkových 480 000 korun. Kapacita hlediště byla 420 míst k sezení i stání.[4]

Plánek divadelního sálu na radnici

Pohled z parku Výstaviště – vlevo budova městského divadla, vpravo v popředí někdejší hudební pavilon, v pozadí budova gymnázia (tehdy reálky)

Plakát s programem slavnostního otevření divadla a obsazením Lucerna

Městské divadlo bylo slavnostně otevřeno 21. listopadu 1909 za účasti zástupců významných spolků a institucí Mladé Boleslavi a okolí. Na úvod dopoledního programu vystoupil s projevem tehdejší starosta Bohumil Matoušek. Kulturní program pokračoval vystoupením pěveckého spolku Boleslav společně s mladoboleslavskou filharmonií a výstupem ochotnického spolku Kolár (scéna *Slavnostní vstup* napsaná speciálně pro tuto příležitost profesorem gymnázia Vilémem Gothem). Téhož dne sehrál Kolár první večerní představení v budově Městského divadla. Hrál se pohádková hra *Lucerna* autora Aloise Jiráska.[5]

Do konce roku 1909 sehrál Kolár ještě čtyři premiéry (*Deskový statek*, *Za šlechtickým erbem*, *Z doby kotillonů*, pohádka *O zlatém klíči a živé vodě*), pěvecký soubor Boleslav připravil 1. prosince večerní hudební program k 25. výročí úmrtí Bedřicha Smetany. V divadle vystupovaly i další místní spolky (ochotníci z *Vinařic*, divadelní spolek při Sokolu) a hostující soubory, které vedle činohry provozovaly i operu a operetu. (Olomoucká zpěvohra, Východočeská společnost Antoše Frýdy).[37] O dění v městském divadle pravidelně informoval kulturní týdeník *Jizeran*, který publikoval kritiky na uváděné hry. List často kritizoval také neukázněnost mladoboleslavských diváků (hluk v hledišti, tleskání mezi operními áriemi, děti sedící na klíně matky namísto předpisového stání před sedadlem, rozbitá skleněná tabule při tlačení u pokladny).[38] V roce 1912 se mezi diváky začal šířit i leták s návodem, jak se v divadle nechovat.[39]

Zájezdy kočovných společností a představení mladoboleslavského souboru pokračovaly až do roku 1914, po vypuknutí první světové války ale rakouské úřady zavedly tvrdou cenzuru, životní úroveň obyvatel klesla a mnoho herců bylo povoláno do války (např. Jeřábkova kočovná společnost

přišla v rámci mobilizace o polovinu zaměstnanců). V říjnu 1914 se v městském divadle konala umělecká akademie, jejíž výtěžek šel na válečné účely. Během války zůstal aktivní soubor Kolár, který v letech 1914–1918 sehrál 33 inscenací (1915 a 1916 – 6 her, 1917 – 12 her, 1918 – 9 her). Repertoár spolku byl silně vlastenecký, zahrnoval klasické české hry (např. *Lucerna*, *Vojnarka*, *Fidlovačka*, *Hadrán z Římsů*). Při příležitosti vzniku samostatného Československa pak Kolár 28. října 1918 sehrál Tylovu hru *Strakonický dudák*.[40]

V období první republiky do mladoboleslavského divadla stále zajížděly kočovné společnosti (např. Frýdova, Piskáčova, Martinova). Kromě toho vznikaly i nové místní spolky (Tyl, Dramatický odbor kovodělníků). Nové dramatické soubory se ale staly terčem kritiky místních listů, protože podle jejich dopisovatelů nedosahovaly úrovně Kolára (ten se důsledně věnoval herecké přípravě svých členů i čekatelů na přijetí, zatímco u ostatních ochotnických spolků nad hereckými dovednostmi převažovala chuť hrát).[41] V roce 1921 vytvořil Spolek přátel umění (institute založená roku 1907, která se věnovala kultuře na Mladoboleslavsku v literární, hudební, výtvarné a dramatické oblasti)[42] avantgardní ochotnický spolek **Malá scéna** vedený Karlem Proxem. Ten se specializoval na moderní soudobé hry (*Velký mág Viktora Dyka*, *Loupežník a R.U.R. Karla Čapka*).[37] Pokračovala také činnost spolku Kolár a v mladoboleslavském divadle hostovaly i profesionální soubory jako olomoucká opera, opereta i činohra (1925),[43] pražské Národní divadlo (1925),[43] a Tylovo divadlo (1927).[44] Ve třicátých letech přijely do Mladé Boleslavi následující soubory: činohra a zpěvohra z Vinohrad, pražské divadlo Akropolis, soubor Vlasty Buriana, jihlavská opereta (1932, během jejího hostování v Mladé Boleslavi zemřel její člen Oldřich Nádhera),[45] divadlo D 36 a další.[46] V divadle také třikrát vystoupila operní pěvkyně **Ema Destinnová**.[47]

V roce 1937 zemřel bývalý ředitel a čestný člen Kolára Václav František Rudolf (poslední představení v roce 1929). Spolek začal být kritizován za kyčovitost a podbízení uváděných her.[48] Divadelní sezóna začala až v prosinci z důvodu rekonstrukce budovy (přístavba zkušebního sálu a skladu kulís, zrušení středové uličky v hledišti, oprava elektrického osvětlení a ústředního topení, úprava fasád). Celková cena rekonstrukce byla stanovena na 700 000 korun, finanční prostředky pocházely mj. i z veřejných sbírek. V městském divadle hostovala řada profesionálních souborů (Opereta Praha, Opereta Kladno, Švandovo divadlo, Národní divadlo, D 37, Burdova Činohra). O rok později sloučením třech místních spolků (Dědšbor, Lidové divadlo, Osvěta) vznikl nový experimentální soubor **Nové divadlo**.[6]

Německá okupace a válečné období

[editovat]

Po podepsání *mnichovské dohody* roku 1938 a začátku německé okupace (1939) nebyla kultura zpočátku příliš omezována, ačkoli byli ze společenského života vyřazeni Židé a další potencionálně nebezpečné osobnosti.[49] Divadlo hrálo v této době důležitou roli, protože bylo vhodnou příležitostí k projevovali vlastenectví.[50] Místní ochotnické spolky byly v té době velice aktivní a divadlo nadále navštěvovaly profesionální divadelní soubory.[49] Soubor Nové divadlo uvedl inscenaci *Naši furanti*. V roce 1940 představy *Mladoboleslavské listy* ve třech vydáních místní herce prostřednictvím fotografií a rozhovorů. V lednu téhož roku vstoupila v platnost vyhláška, podle které muselo divadlo minimálně měsíc před uvedením každé divadelní hry předložit ke schválení scénář a plakáty v českém i německém jazyce.[50] V červnu vyšel seznam 200 inscenací, k jejichž uvedení bylo nutné schválení s pětidenním předstihem.[51]

Sezóna 1941–1942 byla zadána *kladenskému* divadlu, které uvedlo rekordní počet operet i činoherních představení a uspořádalo odbornou besedu s místními ochotnickými spolky.[51] V únoru 1942 hostovala v jeho hře *Všechno nebo nic* mladoboleslavská rodačka Adina Mandlová.[52] Spolek Kolár v této době prožíval úpadek po kvantitativní i kvalitativní stránce svých inscenací. Na vzestupu bylo naopak Nové divadlo (v té době 70 členů). Mezi oběma spolky panovala rivalita, která vyvrcholila na přehlídce Jiráskův Hronov. Spolek Kolár v Hronově sehrál inscenaci *Její Pastorkyňa*. Nové divadlo hru *Kolumbo*, která byla porotou ohodnocena lépe. S toutéž hrou porazilo Nové divadlo Kolára i v okrskové soutěži v roce 1942. V tomto roce se na scéně mladoboleslavského divadla odehrálo 200 kulturních akcí, které zhlédlo 160 000 diváků.[51]

Plakát upozorňující na slavnostní představení ke vzniku Československé republiky

Zadní část budovy s přístavbou z roku 1937

Městská hudební škola otevřela roku 1942 své herecko-dramatické oddělení.^[51] Jeho žáci uvedli o rok později dramaturgickou básnickou sbírku *Kytice* (Karel Jaromír Erben a později další tři hry (*Potopa světa*, *Písň Omara tuláka*, *Ohnivý buben*).^[52] V této době se ale vzhledem k vývoji událostí na válečných frontách a silící hrozbě odporu obyvatel protektorátu přistupuje k ochromování veřejného života.^[53] Sezóna 1943–1944 měla skončit hostováním kladenské činohry 18. srpna, ale o čtyři dny dříve bylo vyhlášeno totální válečné nasazení spojené se zákazem shromažďování obyvatelstva a činnosti ochotnických i profesionálních uměleckých souborů. Divadlo se až do konce války provozovalo pouze ilegálně. Kolár se věnoval přípravě budoucích herců, spolek Vinařický pořádá vzdělávací semináře a soubor Nového divadla organizoval páteční divadelní večery (oficiálně členské schůze).^[54] Na ilegálních schůzích Nového divadla se začalo mluvit o nutnosti zřízení profesionálního divadla na Mladoboleslavsku.^[55]

Profesionální soubor

[editovat]

Podrobnější informace naleznete v článku Repertoár divadla v Mladé Boleslavi v letech 1945-1966.

Po skončení druhé světové války vzniklo v červenci 1945 **Družstvo středočeského divadla** tvořené zástupci národních výborů okolních měst (Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Mělník, Nymburk, Poděbrady, Kolín, Český Brod, Dolní Bousov). Každé z měst se zavázalo zaplatit členský příspěvek 50 000 Kčs a zdarma propůjčovat svá divadla s personálem nově vzniklému profesionálnímu hereckému souboru.^[55] Ten musel do členských měst povinně zajíždět na hostování. Prvním ředitelem Středočeského divadla Mladá Boleslav byl jmenován Václav Zima.^[56] Soubor měl 35 členů a jeho první inscenace byla 8. září 1945 uvedena hra *Alfréda Radoka Vesnice žen*. Divadlo fungovalo podle tzv. zájezdové koncepce (každá inscenace byla po premiéře zahrána na všech zájezdových místech, následně vyřazena z repertoáru a začala příprava nové hry). Zájezdových míst bylo původně jen 9, postupem času se ale jejich počet zvýšil až na 57. Během první sezóny sehrálo mladoboleslavské divadlo celkem 426 představení 28 titulů.^[59] Repertoár divadla tvořila česká i světová klasika (A. Jirásek, J. K. Tyl, V. K. Klicpera, W. Shakespeare, Molière). Od začátku působení profesionálního souboru mělo divadlo problémy s nízkou návštěvností.^[56] Po první sezóně převzal funkci ředitele Antonín Dvořák, který se hlásil k avantgardnímu proudu českého divadla. Díky jeho činnosti budilo mladoboleslavské divadlo pozornost kritiků a teatrologů, zájem diváků ale opadal. Aby bylo možné tuto tvorbu financovat, muselo divadlo uvádět i tradiční hry, které měly návštěvnost vyšší. Mezi vedením divadla a veřejností propukaly spory o dramaturgii mladoboleslavské scény, které měly za následek odchod Dvořáka z vedení divadla.^[60]

Roku 1948 došlo k rozpuštění Družstva středočeského divadla a zřizovatelem mladoboleslavské scény se stal městský národní výbor. Po odchodu Antonína Dvořáka zastávala funkci ředitelky Ema Marie Bergerová, která za Dvořákova vedení působila v divadle jako režisérka. Zatímco pod vedením Dvořáka nehrálo divadlo ani jedinou sovětskou inscenaci, repertoár divadla za ředitelky Bergerové se vyznačoval velkým množstvím budovatelských her zejména sovětských autorů (např. Leonov, Kornijčuk, Vasilijev, Makarenko). Oproti soudobým repertoárům jiných českých divadel hrál mladoboleslavský soubor poměrně málo ruské klasiky (Gribojedov: *Hofe z rozumu*, Gogol: *Revizor*).^[56]

Emu Marii Bergerovou vystřídal roku 1950 ve vedení divadla Stanislav Vyskočil. Za jeho působení pokračovala dramaturgie divadla v zaběhnutých kolejích, klesl však počet uváděných sovětských her. Hrály se též některé klasické české inscenace (Tyl: *Jiříkovo vidění*, *Jan Hus*), ze světové tvorby pouze William Shakespeare, Molière a později George Bernard Shaw.^[56] Nejúspěšnější inscenací divadla byla Shakespearova veselohra *Večer tříkrálový*, která se s téměř 70 reprízami stala nejhranější hrou v historii mladoboleslavského divadla.^[61]

V roce 1955 se stal ředitelem divadla Zdeněk Jaromír Vyskočil, který prosadil zásadní změnu v koncepci provozu divadla. Rozhodl o zastavení zájezdové činnosti divadla a namísto toho zavedl svážení diváků z okolí autobusy. Díky tomu nebylo již třeba brát při přípravě inscenací ohled na menší jeviště a horší technickou úroveň okolních scén. Divadlo si tak mohlo dovolit technicky náročnější výpravné inscenace. Vystaly ovšem spory ředitele s uměleckým souborem, podle kterého divadlo produkovalo příliš mnoho premiér na úkor jejich kvality. Výsledkem těchto sporů byl odchod Vyskočila z funkce ředitele a jeho nahrazení Milošem Matiaškem. Za jeho vedení působilo v divadle mnoho režisérů (Vlasta Boková, Miroslav Janeček, Miloš Švarc, Jiří Císlar, hostující režiséři) a repertoár tvořily zejména ověřené a divácky přitažlivé hry.^[56]

Přehled názvů a ředitelů divadla od roku 1945^[56]^[57]^[58]

Středočeské divadlo Mladá Boleslav (1945–1948)
Václav Zima (1945–1946)
Antonín Dvořák (1946–1948)
Městské oblastní divadlo Mladá Boleslav (1948–1964)
Eva Marie Bergerová (1948–1950)
Stanislav Vyskočil (1950–1952)
Antonín Čechovský (1952–1954)
Miloš Zbavitel (1954–1955)
Zdeněk Jaromír Vyskočil (1955–1960)
Miloš Matiašek (1960–1964)
Krajské divadlo Mladá Boleslav (1964–1966)
Miloš Matiašek (1964–1965)
Antonín Dvořák (1965–1966)
Divadlo Jaroslava Průchy Kladno – Mladá Boleslav (1966–1990)
Antonín Dvořák (1966–1970)
Jiří Dohnal (1970–1974)
Václav Charvát (1974–1980)
Karel Linc (1980–1986)
Vlastimil Čaněk (1986–1990)
Středočeské divadlo Kladno a Mladá Boleslav (1990–1994)
Jaroslav Tot' (1990–1994)
Městské divadlo Mladá Boleslav
František Skřípek (od 1994)

Vchod na Malou scénu divadla zřízenou během rekonstrukce v letech 1977–1985

Mezi členy souboru DJP patřil i Marek Eben.

Divadlo Jaroslava Průchy

[editovat]

Podrobnější informace naleznete v článku *Divadlo Jaroslava Průchy*.

V roce 1964 divadlo opět změnilo zřizovatele, kterým se stal krajský národní výbor.^[56] Do funkce ředitele se po sedmácti letech vrátil Antonín Dvořák. Ten v té době současně řídil kladenské divadlo a jeho plánem bylo sloučení všech středočeských divadel, k němuž nikdy nedošlo.^[57] Bylo však rozhodnuto o sloučení mladoboleslavského a kladenského divadla do jednoho celku pod názvem **Divadlo Jaroslava Průchy Kladno – Mladá Boleslav**. Posledními vlastními inscenacemi v Mladé Boleslavi byly v roce 1966 hry *Hadián z Římsů* (Klicpera) a *Tlustý anděl z Rouenu* (Hochwälder). Po dobu 28 let sídlilo ředitelství a administrativa divadla v Kladně, společný byl i soubor a program divadla bez jakýchkoli místních odlišností. Mladoboleslavské divadlo fungovalo pouze jako pobočná scéna, za sezónu se zde odehrávaly v průměru jen 2 až 3 premiéry.^[56] V roce 1968 začaly probíhat diskuze o možném navržení samostatného profesionálního souboru do Mladé Boleslavi, pozornost od tohoto tématu však odvedla srpnová *invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa*.^[62] Snižování počtu představení profesionálního souboru v Mladé Boleslavi kompenzovaly zájezdy pražských divadel (týden *Městských divadel pražských* v září 1967), často zde vystupoval Miroslav Horníček a ochotnický soubor Kolár. Návštěvnost divadla byla poměrně vysoká, průměrně se každého představení zúčastnilo 370 diváků.^[63] Po odchodu Antonína Dvořáka do Československé televize v roce 1970 působili ve funkci ředitele divadla postupně Jiří Dohnal, Václav Charvát, Karel Linc a Vlastimil Čaněk.^[57]

V mladoboleslavském divadle proběhla v době útlumu počtu inscenací také série stavebních úprav. V rámci příprav na oslavu 60. výročí divadelní budovy došlo roku 1968 k opravě střešní krytiny, výměně podlah v hledišti a šatnách. Obnovena byla také štukatérská výzdoba a zlacení hlediště. Kvůli těmto opravám se o měsíc zdržel začátek divadelní sezóny, která začala až 4. října představením *Naši furiantí*. Mnohem rozsáhlejší generální rekonstrukce celé budovy proběhla v letech 1977–1985, kdy byl upraven půdorys místnosti, došlo k výměně veškerého vybavení, opravě fasád, a modernizaci jevištní techniky (zejména osvětlení). Upravena byla i kapacita hlediště na dnešních 395 míst. Divadlo bylo po dobu rekonstrukce uzavřeno, představení probíhala v loutkovém sále mladoboleslavského domu kultury, výjimečně se hrálo i na jeho velkém sále. Podmínky pro hraní divadla tam však nebyly příznivé, inscenací bylo proto v porovnání s předchozími sezónami málo a představení měla slabou návštěvnost. V průběhu rekonstrukce byla v suterénu divadla vytvořena nová Malá scéna s divadelním klubem.^[7]

Na divadlo v Mladé Boleslavi jsem měl dlouhou smůlu. Když jsem nastoupil do Kladna, bylo „ mladoboleslavské divadlo zrovna v rekonstrukci a tak jsem jen mlsně chodil okolo. Ale hráli jsme místo toho v kulturním domě v malém sálku, který sice nebyl zrovna ideální, ale bylo tam něco, co už jsem v žádném jiném divadle nenašel. Byli tam cvrčci. Takže at se hrálo drama nebo komedie, historická hra nebo současnost, bylo to s cvrčkámim. Byl jsem docela zvědavý, jestli se ten kulturní cvrček po rekonstrukci přestěhuje do divadla, ale asi ho naše výkony tak nenadchly a „ dal přednost teplu mezi trubkami kulturního domu...

— Marek Eben ^[64]

V listopadu 1989 se v mladoboleslavském divadle konal slavnostní večer při příležitosti 80. výročí budovy divadla, během kterého herci nečekaně přednesli prohlášení odsuzující zásah proti studentským demonstracím 17. listopadu.^[65] V průběhu sametové revoluce pořádal soubor improvizovaná shromáždění před budovou divadla a na Leninově náměstí (dnešní náměstí Republiky).^[66] Po zrušení krajů v roce 1990 provozovala divadlo společně města Kladno a Mladá Boleslav spolu s příslušnými okresy pod názvem **Středočeské divadlo Kladno a Mladá Boleslav**. Ředitelem divadla se stal Jaroslav Toť. Tato společná správa však byla náročná na financování a Mladá Boleslav usilovala o osamostatnění svého divadla.^[66] K publikaci tohoto záměru poprvé oficiálně došlo 28. září 1993, jako datum zániku Středočeského divadla byl stanoven červen 1994. Na přelomu let 1993 a 1994 proběhlo výběrové řízení na pozici ředitele městského divadla, v němž zvítězil Mgr. František Skřípek. Uměleckým šéfem se stal jeho spolupracovník Josef Kettner. Poslední představení původního divadla se v Mladé Boleslavi odehrálo 16. června 1994 (*Kishonův Oddací list*).^[67]

Současnost

[editovat]

Městské divadlo Mladá Boleslav mělo v roce 2009 24 předplatitelských skupin s cca 5 000 stálými diváky. Návštěvnost představení k tomuto datu dosahovala 93 procent. Na obou scénách divadla se odehrálo celkem 265 představení, 175 z nich zde sehrál domácí umělecký soubor. Zbýlých 90 představení zajistily hostující soubory, které pravidelně jezdí do Mladé Boleslavi z Kladna, Prahy, Liberce, Pardubic, Mostu a dalších měst. Představení v Mladé Boleslavi zhlédlo celkem 74 000 diváků, dalších 24 000 návštěvníků měla zájezdová představení mladoboleslavského souboru.^[1] Dvě inscenace městského divadla byly natočeny a odvysílány Českou televizí v rámci cyklu *Zverne vás do divadla* na ČT2 (*Miláček* – 2009, *Muži v offsidu* – 2010).^{[68][69]} V létě 2010 prošla historická budova rozsáhlou rekonstrukcí, jejíž další etapy jsou plánovány na následující roky.^[70] Na konci roku 2011 odešel do penze umělecký šéf divadla Josef Kettner, kterého ve funkci nahradil režisér Pavel Khek. Součástí vedení divadla se stal i Petr Mikeska, který přijal pozici *dramaturga*.^[71]

Martin Zbrožek, Petr Haliček a Miroslav Babuský v inscenaci *Muži v offsidu*

Nová scéna

[\[editovat\]](#)

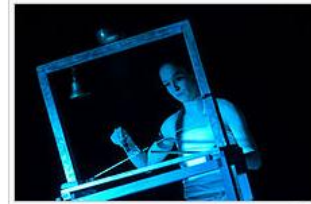
Součástí rekonstrukce městského divadla financované z evropských fondů měla být výstavba nové budovy pro alternativní divadelní scénu. Nová scéna měla být vybudována za stávající historickou budovou směrem do parku **Výstaviště** a nahradit současnou nájezdovou rampu s garáží. Budova by měla nahradit současné nevyhovující prostory v suterénu divadla, ze kterých by se přesunula Malá scéna a přilehlý divadelní klub. Stávající místnosti v suterénu historické budovy divadla měly sloužit jako skladovací prostory, kterými byly až do vytvoření Malé scény během generální opravy divadla v letech 1977–1985 (od té doby v divadle skladovací prostory nejsou, dekorace jsou rozmístěny na různých místech ve městě). Návrh nové alternativní scény vypracoval architekt **Tomáš Šantavý**.^[72] Budova Nové scény měla být propojena s podzemním parkovacím domem, který měl vzniknout pod parkem **Výstaviště**.^[73] Sál nové budovy měl umožňovat variabilní uspořádání scény a hlediště, případně i pořádání konferencí, plesů a dalších společenských akcí. Jeho stěny měly být tvořené z otočných panelů, podlahu by tvořilo 40 elektricky poháněných plošin s možností elevace. Kapacita sálu měla být 160 návštěvníků, případně až 240 při využití technických ochozů.^[74] Současná Malá scéna byla v roce 2011 uzavřena kvůli nefunkční vдуchotechnice.^[75]

Primátor Mladé Boleslavi **Raduan Nwelati** slavnostně předal řediteli divadla šek na zřízení nové scény, výstavba získala i stavební povolení.^[76] Městská rada ale 18. srpna 2011 na svém jednání rozhodla o odložení výstavby nové budovy a schválila prodloužení rekonstrukce divadla o další etapu, v rámci níž má v létě 2012 dojít ke zbourání nájezdové rampy za divadlem, výstavbě výtahu pro navážení kulís a dílčích stavebních úpravách na stávající Malé scéně v souhrnné výši cca 18 milionů korun. Budova divadla se podle schváleného návrhu rozšíří o tři metry, dojde k opravě vдуchotechniky a rozšíření prostoru pro herce v zákulisí. Měl by být též vyřešen problém s vlhnoucí zdí a plánuje se vylepšení variability jeviště.^[70] Proti tomuto rozhodnutí protestovali **opoziční** zastupitelé, jejich návrh na investici 65 milionů do výstavby nové budovy ale na mimořádné schůzi zastupitelstva neprošel.^[77] Podporu původnímu záměru výstavby nové scény vyjádřili sponzoři divadla, někteří umělci i část mladoboleslavské veřejnosti prostřednictvím **petice** za dostavbu městského divadla, ke které se svým podpisem připojilo 2700 lidí. Petiční archy byly 23. listopadu 2011 předány primátorovi Raduanu Nwelatimu.^[78] Náměstek primátora Mladé Boleslavi **Daniel Marek** v reakci na petici již v průběhu listopadu upozornil, že město výstavbu nové scény nezrušilo, ale pouze odložilo. K realizaci tohoto záměru podle něj jistě dojde, nebude to ale letos ani příští rok.^[79] Kromě opozičních zastupitelů za **ČSSD** a **KSCM** se proti postoji vedení města ještě před definitivním odložením přístavby obrátil i bývalý senátor za **ODS** **Jaroslav Mítlener**.^[80]

Odvolání ředitele

[\[editovat\]](#)

V pátek 30. září 2011 odvolala městská rada ředitele divadla **Františka Skřípka**, který tuto funkci vykonával od roku 1994. Primátor **Raduan Nwelati** prohlásil, že tento krok nijak nesouvisí s děním okolo odložené přístavby nové scény, důvodem podle něj není ani žádné ředitelovo pochybení či nespokojenost vedení města s jeho prací. Na funkci ředitele divadla bylo 3. října vyhlášeno výběrové řízení, v rámci kterého měli uchazeči předložit svou koncepci divadla. Právě možnost jejich porovnání byla podle Nwelatiho pravým důvodem pro odvolání stávajícího ředitele, kterému bylo doporučeno, aby se do výběrového řízení přihlásil. **František Skřípek** byl pověřen vedením divadla do jmenování nového ředitele.^[81] Pro výběr nového ředitele divadla byla jmenována devítičlenná komise, jejíž složení bylo oznámeno 4. října 2011. Předsedou komise byl stanoven **Ondřej Černý**, ředitel Národního divadla. Zástupcem předsedy byl jmenován ředitel plzeňského Divadla J. K. Tyla **Jan Burian**. Dalšími členy komise byli **Jindřich Gregorini** (ředitel Divadla na Vinohradech), **Martin Otava** (ředitel Divadla F. X. Šaldy v Liberci), vedoucí katedry divadelní vědy Univerzity Karlovy **Petr Christov** a herec MDMB **Ota Jirák**. Za vedení města byli členy komise primátor **Raduan Nwelati**, jeho náměstek **Daniel Marek** a **Václav Kalát** (vedoucí odboru školství, kultury a tělovýchovy mladoboleslavského magistrátu).^[79] Do výběrového řízení se přihlásilo šest uchazečů (odvolaný ředitel **František Skřípek**, režisér MDMB **Pavel Khek**, herec a režisér MDMB **Petr Mikeska**, architektka **Soňa Zálešáková**, bývalý ředitel mosteckého divadla **Václav Hofman** a herec **Jan Miller**). O výsledku výběrového řízení jednala komise v pondělí 14. listopadu 2011 a doporučila městské radě dva kandidáty (**Františka Skřípka** a **Václava Hofmana**). Ta na svém zasedání 23. listopadu 2011 jednohlasně rozhodla o vítězství odvolaného **Františka Skřípka**, kterého znovu jmenovala ředitelem divadla.^[82]

Veronika Kubařová v inscenaci *Muži v offsidu*

Petr Mikeska v inscenaci *Sen svatojánské noci*

Ota Jirák a Matouš Ruml v inscenaci *Dědeček automobil*

Ivana Nováčková a Petr Bucháček v inscenaci *Generálka Jeho Veličenstva*

Petr Mikeska a Petra Nakládalová v inscenaci *Miláček (Bel-Ami)*

Repertoár

[\[editovat\]](#)

Podrobnější informace naleznete v článku *Seznam inscenací Městského divadla Mladá Boleslav*.

První inscenací samostatného Městského divadla Mladá Boleslav bylo pohádkové drama *Radúz a Mahulena* Julia Zeyera (premiéra 23. září 1994, režie **Michal Dočkal**, píseň Matky Země nazpívala **Marta Kubišová**).^[83] V prvních letech činnosti repertoár tvořily přejaté inscenace pražských divadel (**Herb Gardner**: *Sbohem, lidi*, 1994, převzato z *Divadla K*) a hry řízené hostujícími režiséry (**Henrik Ibsen**: *Paní z moře*, 1995, režie **Ivo Krobot**; **Neil Simon**: *Drobečky z pemíku*, 1995, režie **Ladislav Vymětal**), zejména **Jaromír Pleskot** (**Jean Anouilh**: *Antigona*, 1995; **J. B. Priestley**: *Nebezpečná křižovatka*, 1996; **William Shakespeare**: *Hamlet*, 1997). Hrály se osvědčené a komediální hry pro nalákání diváků (např. **Hermann Bahr**: *Koncert*, 1994), ale také náročnější hry světové klasiky (**Beaumarchais**: *Figarova svatba*, 1997) a moderní inscenace **Arthur Miller**: *Pohled z mostu*, 1998).^[56] Významnou osobností počátků mladoboleslavského divadla byl **Miroslav Horníček**, který v roce 1995 režíroval komedii **Guilherma Figueireda** *V tomhle domě spal bůh*, k níž sám dopsal závěrečný monolog hlavní postavy. V další sezóně (1995–1996) zde Horníček režíroval vlastní komedii *Dva muži v šachu*, kde sám ztvárnil postavu pouťníka.^{[84][85]} Neobvyklým krokem bylo uvedení komedie *Hanswurst v dochtorském divadle* (**Maurus Lindemayr**, režie **Ivo Krobot**, 1997), kterou pozitivně hodnotila divadelní kritika.^[86] Další netradiční inscenací byla *Komedie o Jeppem z vršku* (Hrbek–Janků, režie **Daniel Hrbek**, 1998). Úsilí mladých herců o nekonvenční tvorbu se však střetlo s preferencemi mladoboleslavských diváků a vedení divadla, což zapříčinilo odchod několika herců.^[56] Při příležitosti devadesátého výročí budovy divadla uvedl soubor roku 1909 *Jiráskovu Lucemu*, kterou bylo divadlo o 90 let dříve slavnostně otevřeno. Jako hosté v této inscenaci vystoupili **Radovan Lukavský** a **Libuše Havelková**.^[34]

Ve 21. století začalo divadlo produkovat i muzikály. V režii **Radka Balaše** byla v muzikálovém provedení uvedena *Josefina Vladislava Vančury* (premiéra 11. června 2004, v hlavní roli **Lucie Matoušková**).^[87] Tentýž režisér nastudoval v roce 2006 muzikál *Hello, Dolly!* (**Jerry Herman** a **Michael Stewart**, v hlavní roli **Eva Reiterová**).^[88] Nejvíce oceňovanou inscenací divadla jsou *Muži v offsidu* (**Karel Poláček**, **Martin Vačkář**, **Ondřej Havelka**; režie **Ondřej Havelka**, premiéra 14. prosince 2007). na Grand festivalu smíchu v Pardubicích byla vyhlášena absolutním vítězem a komedií roku 2008, získala cenu studentské poroty a cenu za nejlepší ženský herecký výkon (**Petra Nakládalová** za roli **Emilky Šefelinové**). *Muži v offsidu* byli také vyhlášeni divácky nejuspěšnějším představením festivalu Setkání–Stretnutí 2008 ve Zlíně.^[89] Od roku 2009 mladoboleslavští diváci pravidelně hlasují o nejoblíbenější inscenaci předchozího roku v anketě Zázitek roku vyhlášené divadlem a *Boleslavským deníkem*. Za rok 2008 byl nejuspěšnější inscenací vyhlášen *Miláček* (**Guy de Maupassant**, režie **Pavel Khek**, premiéra 11. dubna 2008) s **Petrem Mikeskou** v hlavní roli.^[90] Za rok 2009 zvítězil muzikál *Dědeček automobil* nastudovaný na oslavu stého výročí výroby automobilů v Mladé Boleslavi a budovy městského divadla (**Adolf Branald - Radek Balaš**, režie **Radek Balaš**, premiéra 21. listopadu 1909).^{[91][92]} Zázitkem roku 2010 bylo zvoleno kontroverzní drama *Zlomatka* (**Mario Gelardi**, režie **Petr Mikeska**, premiéra 29. ledna 2010) s **Karolinou Frydeckou** v hlavní roli.^{[93][94]}

Soubor

[\[editovat\]](#)

Po osamostatnění mladoboleslavského divadla zůstal původní umělecký soubor kladenskému divadlu. Do Mladé Boleslavi přešly herečky **Dana Černá** a **Karolina Frydecká**. Členkou souboru se stala také mladoboleslavská rodačka **Eva Reiterová**, **Luděk Jiřík**, **Renata Nechutová** a **Jiří Šašek**. V divadle hostovala řada herců a režisérů z Prahy (**Antonie Hegerlíková**, **Carmen Mayerová**, **Petra Špalková**, **Veronika Žilková**, **Radoslav Brzobohatý**, **Radovan Lukavský**, **Jiří Štěpnička**, **Oldřich Vízner** a další).^[56] Pohádku *Byl jednou jeden drak* v režii **Josefa Kettnera** dokonce nacvičili v roce 1994 i ochotníci ze souboru Kolár společně s technickými a administrativními zaměstnanci divadla.^[95] V průběhu devadesátých let se členy uměleckého souboru stali **Petr Křiváček**, **Ondřej Sokol**, **Petr Kubes**, **Kateřina Lojdová**, **Zdeněk Košata**, **Andrea Elsnerová**, **Barbora Kodetová**, **Miroslav Babuský**, **Viktor Limr** a **Radek Valenta**. V divadle vznikl mladý kolektiv, který se snažil o nekonvenční tvorbu, kvůli konzervativnějšímu vkusu diváků a vedení divadla soubor v roce 1999 opustili herci **Sokol**, **Limr**, **Elsnerová** a **Křiváček**.^[56] V témže roce získali v Mladé Boleslavi stálé angažmá např. **Lucie Matoušková** a **Roman Tepr**.^{[96][97]} Od roku 2000 se soubor rozšířil například o **Otu Jiráka** (od 2003, v roce 2011 uváděn jako hostující umělec),^[98] **Petra Mikesku** (2001, od roku 2007 i režie),^[99] **Veroniku Kubařovou** (2008–2011)^[100] nebo **Matouše Rumla** (od 2008).^[101]

Do souboru Městského divadla Mladá Boleslav často přicházejí mladí herci, kteří časem přechází do angažmá pražských divadel. **Andrea Elsnerová** a **Miroslav Šimůnek** přešli z Mladé Boleslavi do *Divadla na Vinohradech*, **Kateřina Lojdová** do *Divadla ABC*. **Ondřej Sokol** a **Dana Černá** se stali členy *Činoherního klubu*, **Karel Viček** získal angažmá v *Divadle pod Palmovkou*, **Radek Valenta** v *Divadle Na Prádle*.^[1] **Veronika Kubařová** je od roku 2011 ve stálém angažmá Městských divadel pražských, hostuje také v divadle *Semafor*.^[102]

Členové uměleckého souboru k roku 2011

[\[editovat\]](#)

K roku 2011 je součástí uměleckého souboru Městského divadla Mladá Boleslav 10 herců a 7 hereček.^[103]

- **Miroslav Babuský**
- **Petr Bucháček**
- **Karolina Frydecká**

Ivo Theimer a Karolina Frydecká v inscenaci *Zlomatka*

Matouš Ruml a Veronika Kubařová v inscenaci *Romeo a Julie*

Lucie Matoušková a Eva Reiterová v inscenaci *Kočičí hra*

Tereza Rumlová, Miroslav Babuský a Petr Haliček v inscenaci *Ostře sledované vlaky*

Petr Mikeska a Ivo Theimer v inscenaci *Dr. Jekyll & Mr. Hyde*

Vojtěch Havelka, Martin Zbrožek, Anna Polívková, Miroslav Babuský, Bohumil Klepl a Petra Nakládalová v inscenaci *Zločín v Posázavském Pacifiku* (inscenace vznikla v koprodukcii MDMB s *Divadlem Kalich*)

- Petr Halíček
- Eva Horká
- Martin Hrubý
- Luděk Jířík
- Lucie Matoušková
- Petr Mikeska
- Petra Nakládalová
- Ivana Nováčková
- Petr Prokeš
- Eva Reiterová
- Matouš Ruml
- Dagmar Teichmannová
- Roman Teprt
- Ivo Theimer

Poznámky

[\[editovat\]](#)

1. ↑ **Účastníci prvního divadelního představení v režii J. Kroupy:** Robert Hans, MUDr. Jakub Himmer, Josef Kuršel, Jan Lauterbach, V. J. Pícek, MUDr. J. Pinkert, Bedřich Sommer, J. Splídek, Ferdinand Tejníl, Jáchym Ziegelheim, Terezie Lauterbachová, Lóry Lidnerová, Marie Lukschová, Anna Šustrová, Anna Tejnilová.
2. ↑ **Účinkující prvního představení v Nové radnici:** František Kolár (hostující režisér z Prahy), A. Dlouhá, M. Tampová, A. Tampe, A. J. Kašpárek, P. Viták, S. Pfeifer, V. Rudolf, J. O. Jína
3. ↑ **Složení komise pro výstavbu nového divadla:** MUDr. Eduard Bičik (předseda), JUDr. Bedřich Bobek, prof. Vilém Goth, Josef Grass, Kamil Mauermann, Štěpán Hiller, Ing. Alois Fifka, Václav František Rudolf. V lednu 1908 bylo složení komise pozměněno a předsedou se stal JUDr. Bedřich Laufberger.

Reference

[\[editovat\]](#)

Reference se vždy vztahuje k té části textu, která jí předchází, má tedy zpětnou platnost až k předchozímu odkazu na referenci. Může se jednat o jedinou větu, několik vět, případně i o celý odstavec.

1. ↑ **a** **b** **c** *Něco málo z historie a současnosti* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. **čs**)
2. ↑ **a** **b** BENEŠ, Luděk; HERČÍK, Karel; SKŘÍPEK, František; ŠIMONEK, Jan; ŠOVAR, Milan; ŠTĚPÁN, Pavel. *Městské divadlo Mladá Boleslav 1909-1999*. Mladá Boleslav : Městské divadlo Mladá Boleslav, 1999. 120 s. ISBN 80-238-4158-0. S. 22-23.
3. ↑ **a** **b** **c** MDMB, str. 23
4. ↑ **a** **b** **c** **d** HERČÍK, Karel. *Čtení o Mladé Boleslavi*. 2. vyd. Mladá Boleslav : Kultura města Mladá Boleslav, 2010. 312 s. ISBN 978-80-254-8459-3. S. 100.
5. ↑ **a** **b** MDMB, str. 6
6. ↑ **a** **b** MDMB, str. 54
7. ↑ **a** **b** MDMB, str. 86-87
8. ↑ Monumnet.npu.cz, [cit. 2011-11-28]. Dostupné online. **čs**
9. ↑ *Odborníci vyhodnotili novou fasádu městského divadla jako nejlepší v anketě Fasáda roku 2010* [online]. MBnoviny, 2011-04-08, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. **cs**)
10. ↑ **a** **b** Herčík, str. 135
11. ↑ **a** **b** HŮRKOVÁ, Ludmila. *Městské divadlo Mladá Boleslav* [online]. Theatre architecture in Central Europe, [cit. 2011-11-27]. Dostupné online. **cs**)
12. ↑ *Plánek jeviště* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-27]. Dostupné online. **cs**)
13. ↑ MDMB, str. 25-26
14. ↑ **a** **b** **c** Herčík, str. 218
15. ↑ **a** **b** Herčík, str. 107
16. ↑ Herčík, str. 27
17. ↑ Herčík, str. 106
18. ↑ Herčík, str. 217
19. ↑ BENEŠ, Luděk; BÍLEK, Karol; EDEL, Tomáš; HERČÍK, Karel; KOTLABA, Radek; LUTOVSKÝ, Michal; MOTYKOVÁ, Karla; PROSTŘEDNÍK, Jan; SOSNOVEC, Pavel; ŠIMONEK, Jan; VOKOLEK, Vít; WALDHAUSER, Jiří. *Mladoboleslavsko v proměnách času*. Praha : Libri, 1997. 200 s. ISBN 80-85983-34-6. S. 108.
20. ↑ Herčík, str. 108
21. ↑ **a** **b** **c** Herčík, str. 218
22. ↑ MDMB, str. 9
23. ↑ **a** **b** Mladoboleslavsko, str. 111
24. ↑ Herčík, str. 28
25. ↑ **a** **b** MDMB, str. 11
26. ↑ MĚSTECKÁ, Sylva. *Mladá Boleslav*. Praha - Litomyšl : Ladislav Horáček - Paseka, 2011. 80 s. (Zmizelé Čechy.) ISBN 978-80-7432-094-1. S. 27-28.
27. ↑ MDMB, str. 12
28. ↑ Herčík, str. 34
29. ↑ **a** **b** **c** MDMB, str. 13
30. ↑ Městecká, str. 31
31. ↑ Herčík, str. 136
32. ↑ MDMB, str. 14
33. ↑ MDMB, str. 19
34. ↑ **a** **b** **c** Herčík, str. 136-137
35. ↑ **a** **b** MDMB, str. 22
36. ↑ AUTOR VYSTUPUJÍCÍ POD ZKRATKOU -PES-. *Ohnivé divadlo* [online]. Chicago : M37, 2001, [cit. 2011-09-11]. Dostupné online. **cs**)
37. ↑ **a** **b** Mladoboleslavsko, str. 137
38. ↑ MDMB, str. 27-29
39. ↑ MDMB, str. 32
40. ↑ MDMB, str. 34-37
41. ↑ MDMB, str. 38-39

43. ↑ [a b](#) MDMB, str. 42
44. ↑ MDMB, str. 45
45. ↑ MDMB, str. 50
46. ↑ MDMB, str. 49
47. ↑ MDMB, str. 44
48. ↑ MDMB, str. 53
49. ↑ [a b](#) Mladoboleslavsko, str. 140
50. ↑ [a b](#) MDMB, str. 55
51. ↑ [a b c d](#) MDMB, str. 56
52. ↑ [a b](#) MDMB, str. 65
53. ↑ Mladoboleslavsko, str. 144
54. ↑ MDMB, str. 66
55. ↑ [a b](#) MDMB, str. 67
56. ↑ [a b c d e f g h i j k l m](#) Česká divadla, str. 275–277
57. ↑ [a b c](#) Česká divadla, str. 467-473
58. ↑ Česká divadla, str. 547-614 (jmenný rejstřík)
59. ↑ MDMB, str. 68
60. ↑ MDMB, str. 69-72
61. ↑ MDMB, str. 75
62. ↑ MDMB, str. 82
63. ↑ MDMB, str. 83-85
64. ↑ BENEŠ, Luděk; HERČÍK, Karel; SKŘÍPEK, František; ŠIMONEK, Jan; ŠOVAR, Milan; ŠTĚPÁN, Pavel. *Městské divadlo Mladá Boleslav 1909-1999*. Mladá Boleslav : Městské divadlo Mladá Boleslav, 1999. ISBN 80-238-4158-0.
65. ↑ Herčík, str. 153
66. ↑ Herčík, str. 56
67. ↑ MDMB, str. 94
68. ↑ *Miláček* [online]. Česká televize, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
69. ↑ *Muži v offsidu* [online]. Česká televize, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
70. ↑ [a b](#) ŠUBRT, Pavel. *Příští léto čeká divadlo další úprava, velká přestavba se odkládá* [online]. Boleslavský deník, 2011-08-19, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
71. ↑ MACEK, Jiří. *Odvolaný šéf boleslavského divadla zůstal ředitelem* [online]. Boleslavský deník, 2011-12-25, [cit. 2012-01-16]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
72. ↑ ŠUBRT, Pavel. *Mladoboleslavské divadlo čeká rekonstrukce a dostavba* [online]. Statutární město Mladá Boleslav, 2009-10-07, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
73. ↑ JEŽEK, Tomáš. *Park zůstane a pod zemí se bude v klidu parkovat* [online]. Boleslavský deník, 2010-09-10, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
74. ↑ JEŽEK, Tomáš. *Rekonstrukce budovy divadla se odhaduje na 75 milionů* [online]. Boleslavský deník, 2009-08-27, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
75. ↑ MACEK, Jiří. *Skřípek: Divadlo novou Malou scénu nedostane!* [online]. Boleslavský deník, 2011-04-22, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
76. ↑ SVAČINA, Pavel. *Lidé v Boleslavi podepisují petici za dostavbu Městského divadla* [online]. Boleslavský deník, 2011-11-01, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
77. ↑ ŠUBRT, Pavel. *Zastupitelé neschválili opozici žádané úpravy Integrovaného plánu rozvoje města* [online]. Boleslavský deník, 2011-09-13, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
78. ↑ FIL. *Primátor převzal petiční archy s podpisy za dostavbu druhé divadelní scény. Koalice ostře reaguje.* [online]. MBnoviny, 2011-11-23, [cit. 2011-12-06]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
79. ↑ [a b](#) ŠUBRT, Pavel. *Nového ředitele divadla budou vybírat odborníci zvučných jmen* [online]. Statutární město Mladá Boleslav, 2011-04-11, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
80. ↑ SVAČINA, Pavel. *Politici se bouří proti přesunu peněz z divadla* [online]. Statutární město Mladá Boleslav, 2011-06-30, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
81. ↑ ČTK. *Radní Mladé Boleslavi dnes odvolali ředitele městského divadla* [online]. Divadlo.cz (Divadelní ústav a ČTK), 2011-09-30, [cit. 2011-11-20]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
82. ↑ PAVEL, Svačina. *Skřípek je zpátky na scéně. Je šťastný a dojatý.* [online]. Boleslavský deník, 2011-11-23, [cit. 2011-11-26]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
83. ↑ *Radúz a Mahulena* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
84. ↑ MDMB, str. 98
85. ↑ *Dva muži v šachu* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
86. ↑ ČERNÝ, F. *Dochterská komedie dobře naordinovaná. Divadelní noviny*, 1997, roč. 6, čís. 5, s. 5.
87. ↑ *Josefina* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
88. ↑ *Hello, Dolly!* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
89. ↑ *Muži v offsidu* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
90. ↑ *Miláček* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
91. ↑ ŠUBRT, Pavel. *Dědeček automobil* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, 2011-3-23, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
92. ↑ *V anketě Zážitek roku 2009 zvítězili O. Jiráek, K. Frydecká a Dědeček automobil* [online]. statutární město Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
93. ↑ *Dědeček automobil* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
94. ↑ KOIŠOVÁ, Hana. *Hrou roku se stala Zlomatka* [online]. statutární město Mladá Boleslav, 2011-3-29, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
95. ↑ MDMB, str. 97
96. ↑ *Lucie Matoušková* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
97. ↑ *Roman Tepr* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
98. ↑ *Ota Jiráek* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
99. ↑ *Petr Mikeska* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
100. ↑ *Ota Jiráek* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
101. ↑ *Matouš Ruml* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
102. ↑ *Veronika Kubařová* [online]. Městská divadla pražská, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)
103. ↑ *Umělecký soubor* [online]. Městské divadlo Mladá Boleslav, [cit. 2011-11-19]. Dostupné online. [↗](#) (cs)

Literatura

[\[editovat\]](#)

- HERČÍK, Karel. *Čtení o Mladé Boleslavi*. 2. vyd. Mladá Boleslav : Kultura města Mladá Boleslav, 2010. 312 s. [ISBN 978-80-254-8459-3](#).
- BENEŠ, Luděk; HERČÍK, Karel; SKŘÍPEK, František, ŠIMONEK, Jan; ŠOVAR, Milan; ŠTĚPÁN, Pavel. *Městské divadlo Mladá Boleslav 1909-1999*. Mladá Boleslav : Městské divadlo Mladá Boleslav, 1999. 120 s. [ISBN 80-238-4158-0](#).
- Kabinet pro studium českého divadla Divadelního ústavu. *Česká divadla - encyklopedie divadelních souborů*. Praha : Divadelní ústav, 2000. 616 s. [ISBN 80-7008-107-4](#).
- BENEŠ, Luděk; BÍLEK, Karol; EDEL, Tomáš; HERČÍK, Karel; KOTLABA, Radek; LUTOVSKÝ, Michal; MOTYKOVÁ, Karla; PROSTŘEDNÍK, Jan; SOSNOVEC, Pavel; ŠIMONEK, Jan; VOKOLEK, Vít; WALDHAUSER, Jiří. *Mladoboleslavsko v proměnách času*. Praha : Libri, 1997. 200 s. [ISBN 80-85983-34-6](#).

Související články

[\[editovat\]](#)

- Divadlo Jaroslava Průchy
- Repertoár divadla v Mladé Boleslavi v letech 1945-1966
- Seznam inscenací Městského divadla Mladá Boleslav
- Mladá Boleslav

Externí odkazy

[\[editovat\]](#)

- [Oficiální stránky Městského divadla Mladá Boleslav](#)
- *Městské divadlo Mladá Boleslav* [online]. Scénář a režie Ondřej Kepka. Česká televize, 2009, [cit. 2012-01-22]. Dokument Ondřeje Kepky ke 100. výročí založení divadla. Dostupné online.
- *Městské divadlo Mladá Boleslav* [online]. i-divadlo.cz, [cit. 2012-01-22]. Aktuální informace a program Městského divadla Mladá Boleslav. Dostupné online.
- *Alternativa TV* [online]. Malström production, s. r. o., [cit. 2012-01-22]. Kapitola *Městské divadlo Mladá Boleslav* . Videokázky z některých inscenací. Dostupné online.
- Mladá Boleslav. *Kulturní měsíčník města Mladá Boleslav: archiv Kulturního měsíčníku od roku 2008* [online]. [cit. 2012-01-22]. Dostupné online.
- HŮRKOVÁ, Ludmila. *Městské divadlo Mladá Boleslav* [online]. Praha : Institut umění – Divadelní ústav, [cit. 2012-01-22]. Projekt Evropská divatelní architektura - EUTA. Uveden podrobný popis budovy divadla a přehled nejdůležitějších událostí. Dostupné online.
- KOŠATKA, Pavel. *Pražské hostování muzikálu "Dědeček automobil" - fotografie ze zkoušek* [online]. Musical.cz, 2010-2-9, [cit. 2012-01-22]. Dostupné online.
- Mladá Boleslav. *Oficiální stránky statutárního města Mladá Boleslav* [online]. [cit. 2012-01-22]. Stránky zřizovatele divadla. Dostupné online.

Wikimedia Commons nabízí obrázky, zvuky či videa k tématu **Městské divadlo Mladá Boleslav**

Seznam děl v databázi Národní knihovny ČR, jejichž autorem nebo tématem je *Městské divadlo Mladá Boleslav*

Kategorie: [Wikipedie:Nejlepší články](#) | [Divadla v Česku](#) | [Mladá Boleslav](#) | [Městské divadlo Mladá Boleslav](#) | [Kulturní památky v okrese Mladá Boleslav](#)

Skrytá kategorie: [Články s odkazem na autoritní záznam](#)